

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 170: Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Sammenlægning af pensionisters ejer-tid af sommerhuse).

Af Thorkild B. Fransgaard (FP) m.fl.
(Fremsat 2/2 99. Første behandling 3/3 99.
Betænkning 14/4 99).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Forespørgsel nr. F 36:

Forespørgsel til fødevareministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om de hidtidige erfaringer med offentliggørelse af resultater fra levnedsmiddelkontrollen i såvel statsligt som kommunalt regi og om strategien for den fremtidige anvendelse af offentliggørelse som styringsmiddel i fødevarepolitikken?«

Af Jørn Jespersen (SF) og Jes Lunde (SF).
(Forespørgslen anmeldt 24/2 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 2/3 99).

Begrundelse

Jørn Jespersen (SF):

Offentliggørelse af kontrolresultater inden for fødevarerområdet har været et omstridt emne i den seneste tid og efter vores opfattelse med ganske god grund. Baggrunden er jo den, at vi tidligere inden for fødevarerområdet har haft offentliggørelse på enkelte afgrænsede områder.

Den nuværende minister har på et tidspunkt fået lovmæssig hjemmel til at øge anvendelsen af offentliggørelse som instrument i fødevarerpolitikken. Det har givet nogle erfaringer rundtomkring, som forbrugerne har været glade for. Jeg kan henvise til sådan noget som offentliggørelse af kontrolresultater i de københavnske restaurationer, som har haft stor offentlig interesse.

Så skete der det i forbindelse med fødevarerlovens vedtagelse sidste sommer, at der kom nogle nye principper ind i reguleringen af det her område, som siger, at kun når der er givet en bøde eller udstedt et omsætningsbegrænsende påbud eller forbud, kan man offentliggøre kontrolresultaterne med nævnelse af virksomhedernes navn.

Det var efter vores opfattelse en noget forhastet måde at beslutte sig på. Vi advarede imod det på det pågældende tidspunkt, og vi synes, erfaringerne har vist, at vi havde ret i at advare. Efter vores opfattelse er det i dag sådan, at der bliver offentliggjort resultater, som i virkeligheden ikke giver ret meget mening, som ikke giver forbrugerne et friere valg, og som ikke på nogen måde kan siges at understøtte fødevarerpolitiske målsætninger.

På den anden side er der en lang række kontrolresultater, som med god mening kunne offentliggøres og give forbrugerne et friere valg og understøtte de fødevarerpolitiske målsætninger.

På den baggrund har vi ønsket en drøftelse af, hvad regeringen har gjort sig af overvejelser på baggrund af de hidtidige erfaringer, og hvilke holdninger man har til at udvikle systemet, så det i højere grad bliver hensigtsmæssigt i forhold til de generelle fødevarerpolitiske målsætninger.

Fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen):

I den seneste tid har offentliggørelse af kontrolresultater som bekendt givet anledning til nogen debat. Jeg synes egentlig, der er grund til at takke for, at vi får lejlighed til også at redegøre for de erfaringer, vi hidtil har haft med offentliggørelse af kontrolresultater.

Loven om offentliggørelse af kontrolresultater fra 1996 vedrører som bekendt de resultater, der indsamles i henhold til lovgivning på levnedsmiddelområdet, og som hører under det tidligere Landbrugs- og Fiskeriministeriets ressort. Loven giver mulighed for at offentliggøre navne på virksomheder, der har fået bøde eller

omsætningsbegrænsende påbud eller forbud for overtrædelse af lovgivningen vedrørende animalske produkter.

Når den nye fødevarerlov træder i kraft den 1. januar 2000, er den sammenhængende fødevarerkontrol fra jord til bord etableret, og hermed udvides hjemmelen til offentliggørelse af kontrolresultater til at dække hele Fødevarerministeriets område, herunder også områder, der i dag dækkes af levnedsmiddelloven. Detailhandelen samt engros- og produktionsleddet vil hermed også blive omfattet af offentliggørelsesreglerne.

Veterinær- og Fødevarerdirektoratet har i efteråret 1998 udarbejdet retningslinjer for offentliggørelse af kontrolresultater. Formålet hermed var at få systematiseret, hvornår og hvordan kontrol- og analyseresultater på fødevarerområdet skal offentliggøres. Retningslinjerne var også sidste efterår genstand for drøftelse i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, men også i det rådgivende fødevarerudvalg.

Ifølge retningslinjerne falder kontroloplysningerne inden for fire områder:

1. Oplysninger af betydning for forbrugernes sikkerhed.
2. Generelle kontrol-, kortlægnings- og forskningsresultater.
3. Den fremadrettede oplysning om planlagte og igangsatte undersøgelser.
4. Konkrete afgørelser af omsætningsbegrænsende karakter for navngivne virksomheder og personer.

Jeg tror ikke, det er forkert at sige, at der har været størst opmærksomhed om det sidste, nemlig dér, hvor kontrolresultater fra navngivne virksomheder er blevet offentliggjort.

Om de statslige erfaringer med offentliggørelse kan jeg, for så vidt angår Veterinær- og Fødevarerdirektoratet, oplyse, at direktoratet med udgangspunkt i de nævnte retningslinjer i to omgange offentliggjorde navnene på i alt 31 virksomheder og landmænd, der har fået bøde eller omsætningsbegrænsende påbud eller forbud for overtrædelse af den animalske fødevarerlovgivning. Offentliggørelsen har resulteret i klager fra flere af de virksomheder og landmænd, som er opført på listen. Offentliggørelsen har været forbundet med rimelig stor mediebevågenhed. De fleste aviser har således været skeptiske over for offentliggørelsen.

Kritikken har vel generelt været kendetegnet ved, at oplysningerne ikke var tilstrækkelig for-

brugerrelevante på grund af det ofte lange tids-
spand, der er, fra overtrædelsen sker, til selve offentliggørelsen finder sted. Det er blevet sagt, at offentliggørelsen er en gabestok, hvor virksomhederne hænges ud for noget, som de selv anser for mindre overtrædelser, eller som allerede er rettet på offentliggørelsestidspunktet, at forbrugerne ikke kan fravælge produkterne på markedet, da sanktionerne har resulteret i, at produkterne ikke længere findes i handelen, og at forbrugerne ikke kan relatere en overtrædelse i primærproduktionen til varer, der findes i detailhandelen.

Jeg skal til den kritik bl.a. bemærke, at vi med den valgte praksis for offentliggørelse har lagt stor vægt på, at det ikke er et skøn eller en tilfældighed, som afgør, hvad der skal offentliggøres. Der er tværtimod tilstræbt en objektiv skellelinje. Den valgte fremgangsmåde er med til at sikre ensartet behandling af alle virksomheder.

Jeg finder det herudover meget vigtigt, at muligheden for at påvirke en afgørelse skal være udtømt, før overtrædelsen kan offentliggøres. Jeg synes, det er nødvendigt af hensyn til producenterne og de handlendes retssikkerhed. Så en vis forsinkelse, fra en overtrædelse finder sted, til virksomhedens navn offentliggøres, kan derfor ikke helt undgås.

Jeg synes endvidere, det er afgørende at understrege, at det er kontrollens primære opgave at stoppe ulovligheder med de sanktioner, fødevarerloven nu hjemler. Offentliggørelsen er et supplement til kontrollen og skal anvendes ud fra et fremadrettet perspektiv. Det har vist sig, at brugen af sanktioner alene ikke i alle tilfælde er tilstrækkeligt til at motivere fødevareraktiviteterne til at forbedre deres produktionsforhold.

Plantedirektoratet har som et pilotprojekt siden tredje kvartal 1997 offentliggjort resultaterne af kontrol med frugt og grønt. Direktoratet vil hvert kvartal offentliggøre navnene på ca. 50 grossistvirksomheder og ca. 200 detailhandlere, som har fået taget partier ud af handelen, fordi de ikke opfylder kvalitetsnormerne.

På trods af at principperne for kontrolresultaternes offentliggørelse er de samme som dem, der praktiseres i Veterinær- og Fødevarerdirektoratet, er Plantedirektoratets praksis blevet modtaget positivt, oplever jeg, både af offentligheden og erhvervsorganisationerne.

De kontrollerede virksomheder har accepteret ordningen, og den har tydeligvis også haft

en positiv effekt. Eksempelvis fandt kontrollen, før projektet startede, råddannelse i omkring 4 pct. af de kontrollerede partier i grossistledet. Denne andel er nu faldet til omkring 2 pct., og i detailledet er der også konstateret godt og vel en halvering af antallet af kasserede partier med råd.

Om de kommunale offentliggørelsesordninger kan jeg oplyse, at tre ud af landets 32 kommunale levnedsmiddelkontroldenheder har erfaring med offentliggørelse af navne på virksomheder. Den mest omtalte offentliggørelsesordning er vel nok etableret af levnedsmiddelkontrollen i København, der opgør resultaterne fra sin restaurationskontrol.

Det er vigtigt for mig at fremhæve, at Veterinær- og Fødevedirektoratets strategi for offentliggørelse af virksomheder er væsentligt forskellig fra den fremgangsmåde, som levnedsmiddelkontrollen i København praktiserer. Direktoratet offentliggør således ikke enkeltresultater fra virksomheder, hvor kontrollen ikke har givet anledning til bemærkninger. Endvidere sker der ikke offentliggørelse, hvis der ikke foreligger overtrædelse af en sådan karakter, at omsætningsbegrænsende påbud eller forbud eller bøder har været nødvendige.

Lige så vigtigt er det imidlertid af hensyn til den næringsdrivendes retssikkerhed, at mulighederne for at påklage en afgørelse skal være udtømt, før overtrædelsen kan offentliggøres. Dette praktiseres ikke af levnedsmiddelkontrollen i København. Levnedsmiddelkontrollens fremgangsmåde har efter min opfattelse mere karakter af sammenlignende markedsundersøgelser, som vi også kender fra f.eks. Forbrugerrådet og Forbrugestyrelsen, hvor de bliver lavet inden for eksempelvis bilforsikringer og vaskemaskiner m.v., undersøgelser, der laves for at give forbrugerne bedre valgmuligheder mellem forskellige kvaliteter på markedet.

Sådanne undersøgelser finder jeg ikke egnet som et styringsmiddel til fødevevarekontrollen. Jeg har den principielle opfattelse, at det er kontrollens opgave at stoppe eventuelle ulovligheder inden for fødevevareområdet med de dertil kendte myndighedsmidler: påbud, forbud, lukning, destruktion, bøder m.v. Jeg finder det derfor ganske urimeligt at overlade dette myndighedsansvar til forbrugerne, der i givet fald efterlades med en lang række data, som de så skal forholde sig til, inden det er et egentligt forbrugervalg.

Konkluderende mener jeg, at de foreløbige erfaringer viser, at offentliggørelse af kontrolresultater er et instrument, som kan virke kvalitetsfremmende på fødevevareområdet. Der er tale om et styrbart styringsmiddel i fødevevarepolitikken og et godt supplement til den egentlige fødevevarekontrol. Offentliggørelse af navne på virksomhederne må imidlertid ikke blive selve målet for en velfungerende fødevevarekontrol.

Det vigtige i den forbindelse er etablering af en enstregen og effektiv fødevevarekontrol som forudsat med fødevevarelovens vedtagelse sidste sommer. Når loven træder i kraft den 1. januar 2000, får vi samlet reglerne på området, og med den forestående omlægning til en statslig regional kontrolstruktur er der skabt et solidt grundlag.

Med den nuværende lovgivning er der skabt mulighed for at tilpasse omfanget af offentliggørelse og offentliggørelsesmåden til de indhøstede erfaringer af såvel positiv som negativ karakter. Jeg mener således, at det bør overvejes, hvordan man kan forfine den hidtidige offentliggørelsesstrategi, eventuelt ved løbende offentliggørelse af kontrolresultater og periodiske sammenfatninger af resultater fra forskellige områder, der kan give et bredere billede af tilstanden på det pågældende område.

Netop det sidste tror jeg er vigtigt at dyrke, så man som forbruger får et overordnet billede af, hvordan det ser ud på et givet område. Det kan være i forhold til frugt- og grøntområdet, hvor man kan få et billede af, hvordan det ser ud med danskproducerede ting, hvordan det ser ud med importerede ting, osv. Det er en strategi, som jeg synes vi skal forfine også i den tid, der kommer.

Jeg er endvidere af den opfattelse, at der kan være grundlag for at se på praksis med offentliggørelse af virksomheder, der selv henvender sig til myndigheder med større problemer, eksempelvis inden for salmonellaområdet. Her kan jeg se, at den nuværende praksis ikke nødvendigvis er fremmende for en målsætning om større og bedre fødevevaresikkerhed.

Under hensyn til de relativt begrænsede erfaringer, vi har på indeværende tidspunkt, samt de konkrete ting, der ligger i, at fødevevarelovens ikrafttræden altså som sagt er januar 2000, ja, så vil vi arbejde for, at der bliver fælles regler om offentliggørelse af kontrolresultater i alle landets regioner.

Jeg finder ikke, at der på indeværende tidspunkt er anledning til her og nu at foretage ju-

steringer af Veterinær- og Fødevarerdirektoratets strategi for offentliggørelse af kontrolresultater. Det er min opfattelse, at justeringer og retningslinjer for offentliggørelse af kontrolresultater mest hensigtsmæssigt vil kunne tages på baggrund af en evaluering af en offentliggørelsesstrategi, når fødevarerloven har været i kraft.

Med andre ord vil jeg gerne tilkendegive, at offentliggørelsesstrategien er en vigtig strategi, som efter min mening er kommet for at blive. Regeringen skal ikke påstå, at vi med den nuværende nævnte valgte metode har fundet de vises sten. Vi er også undervejs parat til at lære af de erfaringer, vi har, men at den er kommet for at blive, er der efter min mening ingen tvivl om.

Forhandling

Jørn Jespersen (SF):

Tak til ministeren for besvarelsen.

Jeg vil gerne starte med at sige, som også ministeren var inde på, at når der er tale om offentliggørelse af resultater, som har til formål at beskytte forbrugerne mod en aktuell sundhedsrisiko, så er det min klare opfattelse, at der er total enighed om, at den slags oplysninger naturligvis skal ud med det samme, og det er jo også den praksis, som findes i dag, og som virksomhederne i virkeligheden også af egen drift kører efter. Så her er der ingen diskussion. Når der er en umiddelbar fare, så skal der selvfølgelig oplyses om det med det samme, så forbrugerne får en mulighed for at imødegå den fare.

Det, der er tale om i debatten, er, hvordan vi yderligere derudover kan bruge offentliggørelsesredskabet på en ordentlig og fair måde, sådan at det bakker op bag fødevarerpolitiske målsætninger, og så det giver forbrugerne et reelt friere valg.

Hvis vi skal tage udgangspunkt i de erfaringer, vi har på nuværende tidspunkt, så er det vores opfattelse i SF, at med nogle af de lister, der er blevet offentliggjort med kontrolresultater, efter at den nye fødevarerlov er vedtaget, og med de aftaler, der blev lavet i udvalget i den forbindelse, har man offentliggjort kontrolresultater, som hverken har givet forbrugerne et friere valg, eller som kan siges at være fair i forhold til producenterne.

Hvis man offentliggør et kontrolresultat et halvt år efter, og hvor det er en isoleret oplysning, der bliver givet til forbrugerne, så er det jo på et tidspunkt, som ikke gør, at forbrugerne har nogen mulighed for at reagere på oplysningen, for den pågældende fødevarer er forlængst købt og foræret, og det er samtidig i en række tilfælde ikke muligt at identificere producenten eller den forhandler, hvor den pågældende vare er blevet solgt, og det vil sige, at vi altså ikke lever op til målsætningen om at give forbrugerne et friere valg.

Samtidig har vi også set eksempler, hvor en enkelt landmand bliver nævnt på en liste, og det opfattes jo i høj grad som om, at der her er tale om en meget forkert og ulovlig handling. Det er selvfølgelig også fair nok, at det pågældende forhold bliver påtalt, men hvor det at bruge offentliggørelsesredskabet over for en enkeltperson virker noget overdimensioneret. Så vi kan altså sige, at vi har set en række offentliggørelser, som vi fra SF's side ikke mener burde have været offentliggjort.

På den anden side er der en lang række forhold inden for fødevarerområdet, hvor man med god grund og med god mening kunne offentliggøre kontrolresultaterne, som man ikke har gjort endnu. Man kan diskutere, om det vil være en straf, og man kan jo sige, at det at offentliggøre et kontrolresultat altid i en eller anden form er en straf, fordi det jo har til formål at påvirke udbud og efterspørgsel, og dermed vil det opleves som en restriktion for den pågældende virksomhed, så i den forstand vil der være tale om straf. Men det afgørende er ikke at bruge det som en straf, men som en reel forbrugeroplysning og dermed påvirke gennemsigtigheden på markedet.

Jeg hæftede mig ved, at ministeren nævnte Plantedirektoratets offentliggørelse inden for frugt og grønt og nævnte, at her er der gode erfaringer. Det er glimrende, at der er det; det er dem, vi skal bygge videre på.

Jeg skal nævne nogle enkelte områder, hvor der efter vores opfattelse ville være god mening i at bruge offentliggørelsesredskabet yderligere. Det drejer sig f.eks. om sygdomsfremkaldende bakterier. Hvorfor får man ikke nogle tal for de forskellige landes produkter, på de forskellige slagteriers produkter, sådan at man kan se et helhedsbillede af, hvor ligger niveauet, går det den rigtige vej, falder antallet af sygdomsfremkaldende bakterier, salmonella osv.?

På vildledningsområdet ser vi masser af halvlyssky fabrikanter, der sælger underlødige produkter med falske anprisninger. Hvorfor offentliggør man ikke producentens navn og forhandlerens navn, så vi får en præventiv effekt, og detailhandleren siger: Nu bliver vi nødt til at sørge for, at den slags produkter ikke findes hos os?

Pesticidrester ville være et oplagt område med oplysninger om overskridelse af grænseværdierne, fra hvilke lande, fra hvilke importører og i hvilke butikker finder den slags sted? Det vil medføre et massivt pres på butikkerne for at sikre, at den slags ikke sker.

Så der er altså god grund til at udvikle redskabet, og jeg hæftede mig med tilfredshed ved, at ministeren også lægger op til, at den nuværende praksis ikke er ideel, og at man fra regeringens side er indstillet på at drøfte, hvordan den kan blive bedre, end den er i dag.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren, når han på et tidspunkt får ordet igen: Er vi enige om, at der i dag er offentliggjort resultater, som det ikke giver meget mening at offentliggøre, og som man derfor i virkeligheden kunne droppe? Og er vi også enige om, at vi skal have styrket offentliggørelsen, så den anvendes på flere områder, for at underbygge fødevarerpolitiske målsætninger, end det sker i dag? Det synes jeg kunne være interessant og nyttigt at få et svar på.

På denne her baggrund skal jeg på vegne af fru Mariann Fischer Boel, hr. Ole M. Nielsen og hr. Jørn Jespersen fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at den nuværende form for offentliggørelse af kontrolresultater inden for fødevarerområdet ikke fungerer hensigtsmæssigt, opfordrer Folketinget regeringen til at udarbejde nye retningslinjer, som sikrer:

- at kontrolresultater med nævnelse af navn på personer og virksomheder sker, når det giver forbrugerne et bedre grundlag for deres forbrugsvalg,
- at offentliggørelse ikke udelukkende anvendes som en ekstra straf,
- at offentliggørelsen styrkes, så den understøtter de fødevarerpolitiske målsætninger med hensyn til tilsætningsstoffer, sygdomsfremkaldende bakterier, vildledning og hygiejne, og at offentliggørelse sker i en form

af sammenfattende resultater, som giver forbrugerne et reelt helhedsbillede,

- at der bag offentliggørelsen findes en strategi, som sikrer, at alle virksomheder inden for et område kontrolleres ud fra ensartede, klare og objektive kriterier, der sikrer den enkeltes retssikkerhed.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 75).

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Jørn Jespersen, om han på forslagsstillernes vegne kan garantere, at formuleringen af den her vedtagelse pålægger regeringen en reel udvidelse af offentliggørelsens omfang. Det vil være meget afgørende for Enhedslisten.

Så synes vi, at der mangler noget helt afgørende i det forslag til vedtagelse, nemlig det forslag, som Forbrugerrådet har stillet: at alle kontrolresultaterne skal være tilgængelige. Alttså, uanset om de offentliggøres ved en pressemeddelelse fra Levnedsmiddelkontrollen, så bør alle resultater være tilgængelige for offentligheden.

Det vil sikre, at man vil kunne bruge adgangen til disse oplysninger til f.eks. fra Forbrugerrådets side at kunne gå ind og være med til at styrke Levnedsmiddelkontrollens funktion og præventive virkning.

Derfor skal jeg på vegne af Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til ved begyndelsen af den kommende folketingssamling at fremsætte lovforslag om oprettelse af et centralt edb-informationssystem indeholdende resultaterne af Levnedsmiddelkontrollens undersøgelser, således at disse kontrolresultater bliver offentligt tilgængelige.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 77)

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Ja, det kunne måske have været godt at høre svaret på hr. Keld Albrechtsens spørgsmål til hr. Jørn Jespersen.

Når hr. Jørn Jespersen starter sin begrundelse med at sige, at offentliggørelse af resultater har været omstridt og det med god grund, så kan jeg sige selv årsag, for det, der undrer mig, er, at da vi diskuterede fødevarerloven sidste år, så var der jo ikke det, der ikke skulle gøres, for at restaurationer skulle ud i offentligheden, uanset at der ikke var tale om bøder, og uanset at man ikke tog retssikkerhedsmæssige forhold med ind i overvejelserne. Men når vi så kommer her hen til foråret, så siger hr. Jørn Jespersen til Landsbladet den 12. marts, at man er parat til at indgå en aftale med Venstre og landbruget, hvis det kun drejer sig om småtterier. Det, der er tale om her, er, at der er nogle, der får bøde. Det er derfor, de er offentliggjort.

Hr. Jørn Jespersen udtaler til Ritzau, citeret i Fyens Stiftstidende den 31. marts:

»Det er usympatisk at hænge en lille landmand ud i sit lokalsamfund, hvis han kun er ansvarlig for en enkel uagtsom overtrædelse, siger hr. Jørn Jespersen.«

Hvis man nu sætter ordet restauratør ind i stedet for landmand, er det så mere sympatisk at hænge en restauratør ud end en lille landmand?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige, at jeg kan bestemte garantere, at det forslag til vedtagelse, der er foreslået af SF, Venstre og Kristeligt Folkeparti, ville medføre en kraftig udvidelse af, hvilke kontrolresultater der bliver offentliggjort i en sammenfattende form, alene af den grund at det helt direkte siges, at vi skal offentliggøre resultater med hensyn til overskridelse af pesticidrester i fødevarer, det gør man ikke i dag, og at vi skal bruge redskabet inden for vildledning, og det gør man heller ikke i dag. Så der vil være en række områder, hvor man vil bruge redskabet meget mere aktivt end i dag, så det vil være en udvidelse.

Med hensyn til spørgsmålet om tilgængelighed er jeg helt enig med hr. Keld Albrechtsen. Det er helt afgørende for os også, at alle kontrolresultater er tilgængelige, sådan at journalister, offentlighed – der er forbrugerorganisationer, der er interesserede – kan få kendskab til

disse afgørelser. Det er efter vores opfattelse ikke det, vi diskuterer i dag, men derfor vil jeg meget gerne arbejde sammen med hr. Keld Albrechtsen for, at det bliver sådan.

Til hr. Erling Christensen skal jeg sige: Jamen vores princip er, at hverken restauratører, landmænd, slagterier, andre fødevarer virksomheder skal offentliggøres for bagateller, for småting. Vi er interesserede i at bruge det her redskab sådan, at det, der virkelig er grove overtrædelser, det, der for alvor betyder noget, bliver offentliggjort, og at vi bruger offentliggørelsesredskabet til at give forbrugerne et samlet overblik, så de kan handle på en mere gennemsigtig og bevidst måde.

Med hensyn til restauranterne, som har været diskuteret i København, dér kan jeg forsikre hr. Erling Christensen for, at de restauranter, der har følt sig hængt ud, ikke har været det på grund af bagateller, men på grund af voldsomt svineri. Og det synes jeg at hr. Erling Christensen skulle hjælpe med til at offentligheden fik kendskab til, så gæsterne har et friere valg.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Det er jo ingen sag at sadle to heste, men ride dem samtidigt er lidt svært. Vi fik ikke svaret, men det kan hr. Keld Albrechtsen så hive fat i.

Man vil have offentliggørelse i sammenfattende form, men betyder det, at man så ikke skal have navnet med? Det var det, jeg opfattede hr. Keld Albrechtsen spurgte efter. For når hr. Jørn Jespersen siger, at man ikke skal offentliggøre for bagateller: Fik de restaurationer, som blev offentliggjort sidste år, bøder? Var det i en så høj grad, at der var bødeforlæg, efter at man havde fået pålæg om det? Var der behov for, at restauranterne skulle have været lukket i første omgang i stedet for en offentliggørelse?

Kort sagt: Handler det her om, at retssikkerheden kun gælder for enkelte grupper af den danske befolkning, eller gælder den for hele den danske befolkning?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Jørn Jespersen for svaret. Enhedslisten ser naturligvis positivt på vigtige elementer i det forslag til vedtagelse, som hr. Jørn Jespersen på flere partiers vegne har stillet, hvis vi kan være sikre på, at det medfører en udvidelse i forhold til den indskrænkning af adgang til offentliggørelse, som

blev gennemført af regeringen og Det Konservative Folkeparti på foranledning af restauratørernes interesser. Og jeg har opfattet hr. Jørn Jespersens svar således, at det vil betyde en forbedring i forhold til den situation, regeringen fik os ned på. Det betyder i hvert fald, at Enhedslisten er positive over for de intentioner.

Jeg er også glad for, at hr. Jørn Jespersen er enig i, at der skal være almindelig tilgængelighed til disse oplysninger, for det vil jo betyde, at de kan kontrolleres og også bruges af f.eks. Forbrugerrådet. Så jeg tror, vi vil kunne arbejde os frem til et godt resultat. Så mangler vi selvfølgelig at kunne få et flertal for det i Folketinget, men vi er jo dog på vej.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg kan forstå på hr. Jørn Jespersen, at når det gælder restauranter, er det væsentligt for SF, at man kommer med en offentliggørelse af kontrolresultater, hvis de – for at citere hr. Jørn Jespersen – »sviner voldsomt meget«.

Jeg vil gerne spørge hr. Jørn Jespersen, om det er hr. Jørn Jespersens opfattelse, at de kontrolresultater, som så bliver offentliggjort i B.T. eller andre steder, er udtryk for den nuværende tilstand på den pågældende restaurant, om det er sådan, at Levnedsmiddelkontrollen ikke har levet op til sit ansvar og sørget for, at tingene er blevet bragt i orden. Fordi problemet med den her forbrugersynsvinkel er jo lidt, at hvis forbrugerne skal gå efter det, der står i aviserne, så må man jo ikke forvente, at forholdene er blevet bragt til ophør på det tidspunkt, hvor de bliver offentliggjort.

Derfor vil jeg meget gerne spørge hr. Jørn Jespersen, dels hvor lang tid der skal gå, efter man har været på besøg, før der skal foreligge et kontrolresultat, som skal offentliggøres, og så i forlængelse af det, hvor lang tid der skal gå, fra Levnedsmiddelkontrollen opdager en svinsk tilstand, til den skal være bragt til ophør. For ellers er der jo ikke ret meget forbrugerinformation i det.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Både til hr. Erling Christensen og fru Lene Espersen skal jeg sige, at der er jo ingen, der forestiller sig, at offentliggørelse af kontrolresultater erstatter det almindelige arbejde, som Levnedsmiddelkontrollen gør, og som i nogle tilfælde fører til, at restauranter med så grave-

rende forhold, at de bør lukkes, bliver det. Sådan skal det naturligtvis fortsat være.

Der er heller ingen, der forestiller sig, at det at give påbud om, at man retter på forkerte forhold, f.eks. hvis levnedsmidler opbevares ved 15 grader, hvor de burde have været i et køleskab, der fungerer, skal ændres. Det skal man fortsat give påbud om.

Det, der bare er sagen, er, at på en lang række restauranter har Levnedsmiddelkontrollen oplevet, at disse virkemidler ikke er tilstrækkelige. At man gang på gang giver påbud, bøder, som man har svært ved at få effektueret, som man har svært ved at få behandlet via politi og domstole, og når de endelig kommer frem, så er der nye ejere, så er der ikke blevet gjort noget ved det; at man kommer måneder efter og opdager, at forholdene er de samme kritisable igen. Derfor er tanken med offentliggørelse på det her område at supplere de øvrige virkemidler med – i graverende tilfælde – at offentliggøre.

Det er fuldstændig korrekt, at det så vil være et tilbageblik over en periode, og derfor eksisterer der selvfølgelig en teoretisk mulighed for, at forholdene er blevet rettet. Men der er dog den forbrugeroplysning i det, at her har vi altså en restaurant med en restauratør, der ikke har været bedre til det, end at man har været nødt til at give de pågældende påbud. Og så ved gæsterne det.

I USA har man jo et system, hvor kontrolresultaterne ligefrem skal hænge offentligt på restauranten, sådan at forbrugerne får det at vide. Og dér hænger de så indtil det næste besøg, hvor man så kan have forbedret sig og dermed får en ny anmeldelse, der hænger der.

Så det er såmænd bare et forsøg på at komme lidt i den retning og sikre forbrugeroplysning på det her område.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Det er bare for at få fuldstændig sikkerhed for, hvordan det er, SF fortolker hele det her offentliggørelsesstrategispørgsmål.

Vi diskuterer meget, om det skal være forbrugerinformation, eller det skal bruges som et straffeinstrument til at sikre, at man overholder reglerne. Er den forklaring, vi lige har hørt i Folketinget fra SF's ordfører, udtryk for en straffeekspedition for at sørge for, at tingene bliver bragt i orden, eller er det udtryk for en

forbrugerinformation? Det vil vi meget gerne have en præcisering af.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Ja, i høj grad går Socialdemokratiet ind for forbrugeroplysning, og det, vi gør i Levnedsmiddelkontrollen i øjeblikket med restaurationer, det, som hr. Keld Albrechtsen beskriver, er det, der bliver gjort nu. Men det, der er væsentligt at tage fat i, er det, Forbrugerrådet skriver, at offentliggørelse af kontrolresultater har endog en meget stor præventiv virkning på de aktuelle virksomheder/producenter.

En landmand, som bliver nævnt ved navns nævnelse i avisen for at have leveret mælk med antibiotika, gør det med sikkerhed ikke igen. Dertil må Forbrugerrådet understrege, at antibiotika i mælk udgør en meget alvorlig sundhedsrisiko for forbrugere med allergi over for antibiotika. Det er, som hr. Keld Albrechtsen går ud i pressen og siger, usympatisk at hænge en lille landmand ud. Og der er det, jeg så spørger: Hvad forskel er der mellem den lille landmand og den lille restauratør?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Til fru Lene Espersen: Der er tale om ren forbrugeroplysning. Der er tale om en helt præcis oplysning om, at sidste gang Levnedsmiddelkontrollen var på besøg, fandt man følgende kritisable forhold, som ud fra helt klare objektive kriterier ikke er i overensstemmelse med lovgivningen. Så får forbrugeren den oplysning og har mulighed for at træffe et valg: vil jeg tage chancen ved at spise på den restaurant, eller vil jeg hellere finde mig et andet sted?

Men jeg kunne omvendt godt tænke mig at få at vide, hvorfor Det Konservative Folkeparti har så travlt med at beskytte svinske restauranter. Hvad er det egentlig for et motiv, der ligger bag den linje? Hvad er logikken bag, at forbrugere ikke må få den oplysning?

Og jeg skal bare gentage til hr. Erling Christensen: Jamen der er ingen forskel på forskellige erhvervsgrupper. Vores synspunkt er, at der et eller andet sted selvfølgelig er en bagatelgrænse for, hvilke ting der skal offentliggøres, og at vi skal bruge det dér, hvor det for alvor batter. Det gælder i landbruget, det gælder i forarbejdningsindustrien, det gælder i detailhandelen, det gælder i restauranterne; alle steder.

Og så synes vi, det er meget vigtigt, at man får de sammenfattede resultater, så man får et helhedsbillede og f.eks. kan se, hvordan det ser ud for alle butikker med hensyn til antal af vildledende produkter, hvordan det ser ud for alle butikker med antal frugt- og grøntvarer, der overskrider pesticidgrænseværdierne, sådan at forbrugere får et helhedsbillede og dermed et seriøst og sandt indtryk af, hvilke butikker og virksomheder der arbejder seriøst med de her ting, og hvilke der tager det lidt nemmere.

Så får forbrugere et frit valg og kan gå derhen, hvor de får en ordentlig betjening.

Erling Christensen (S):

Bagatelgrænser, ja. Som loven anviser, har vi også tilgodeset retssikkerheden. Fødevarerloven, som vi fik vedtaget sidste år, er et resultat af regeringens overordnede målsætning om at sætte fokus på hele fødevarerområdet.

For Socialdemokratiet gælder det om at sikre forbrugere både sunde fødevarer og fødevarer af høj kvalitet. Det gælder for os om at sikre forbrugere så meget information som overhovedet muligt, og det gælder ikke mindst om at beskytte forbrugere mod vildledende markedsføring. Med andre ord: Det handler først og fremmest om forbrugernes retssikkerhed og tryghed.

Forbrugere står stærkere i fremtidens fødevarerjungle med fødevarerloven, som træder i kraft 1. januar næste år. Loven skaber mulighed for en langt mere effektiv og stringent kontrol i alle fødevarerproduktionsled. Vi skylder forbrugere, at kontrollen fra jord og til bord bliver langt bedre, end den har været hidtil.

Socialdemokratiet ser derfor frem til fødevarerlovens ikrafttrædelse, så kontrollen af fødevarer bliver mere ensartet landet over. For det første bliver det nuværende antal levnedsmiddelkontrolenheder reduceret til én kontrolenhed pr. amt, og for det andet bliver alle tidligere kontrolenheder samlet under Veterinær- og Fødevarerdirektoratets retningslinjer, som er gældende for hele fødevarerområdet. Det betyder, at forbrugere kan forvente at få større sikkerhed for fødevarernes kvalitet, og fødevarerproducenterne og grossererne kan forvente lige vilkår i Levnedsmiddelkontrollen.

I Socialdemokratiet vil vi ikke basere offentliggørelsen af kontrolresultater på skøn, på formomme, på populisme eller misforstået medfølelse for de små, bare fordi de er små. Vi øn-

sker, at alle bliver behandlet på samme vilkår. Hvad enten der er tale om en lille gårdejer, en københavnsk restauratør eller en stor fødevarerproducent, ja, så må reglerne, sagsbehandlings- og offentliggørelsesreglerne, være ens for alle.

Jeg vil gerne her henvise til indholdet af Forbrugerrådets brev, som jeg har citeret kort fra før, af 23. april. Det er udvalgets bilag nr. 692, som med saglige argumenter klart tilbageviser påstandene i Landbrugsraadets henvendelser om den her sag, også på bilag 702, og som jo også klart slår benene væk under hr. Jørn Jespersens udtalelser til Ritzau, som de er gengivet i Fyns Stiftstidende, som jeg har nævnt, den 31. marts.

Jeg er da åben over for, at vi snarest ser på betingelserne for at komme på den offentliggjorte liste. F.eks. kunne Steff-Houlberg finde sig selv offentliggjort som syndere hele to gange, selv om virksomheden havde handlet korrekt efter fundet af DT 104 og straks udsendt en pressemeddelelse herom. Til trods for at virksomheden – også efter min opfattelse – handlede ansvarsfuldt, blev den nævnt blandt andre fødevarerproducenter, som ikke havde gjort det.

Målet med offentliggørelsen er jo ikke at hænge nogen ud, men at være et middel til bedre kontrol af fødevarerne og forebyggelse af, at nogen overhovedet får lyst til at snyde, altså at have en præventiv virkning.

Afslutningsvis må jeg konstatere, at vi dog mangler flere erfaringer på området endnu – som sagt træder loven først i kraft til nytår – erfaringer, som vi kan drage nytte og lære af, så systemet bliver bedre og bedre. Det er jo ikke et statisk kontrolsystem, vi har at gøre med her, men et dynamisk system, som hele tiden skal kunne bevæge sig i takt med udviklingen og behovet i vores samfund.

Derfor skal jeg på vegne af regeringspartierne Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, CD og Dansk Folkeparti forelægge følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget noterer sig,

– at der efter den 1. januar 2000 vil blive anvendt ensartede regler for offentliggørelse af kontrolresultater efter principperne i fødevarerloven og dermed sikret en høj grad af offentlighed og fuld retssikkerhed i alle landets regioner,

– at Fødevareministeriet snarest efter 1. juli år 2000 vil foretage en evaluering af offentliggørelsesstrategien og oversende resultaterne til Folketingets Fødevareudvalg, og

– at Fødevareministeriet vil undersøge mulighederne for en offentliggørelsesform, som i højere grad medfører offentliggørelse og flere sammenfattende resultater tager Folketinget fødevareministerens redegørelse til efterretning«.

(Forslag til vedtagelse nr. V 76).

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår her efter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg hæfter mig jo ved, at også den socialdemokratiske ordfører foreslår en vedtagelse, som lægger op til, at der skal ske en evaluering med mulighed for, at man kan ændre på principperne. Det kunne man jo godt tolke som en erkendelse af, at det ikke er sikkert, at det er de vises sten, man har fundet på nuværende tidspunkt, og at man måske kunne gøre det bedre.

Hvis det nu er rigtigt – det håber jeg det er, fordi så har vi jo en mulighed for at finde hinanden ved at tale sammen – så vil jeg spørge, om det ikke også er Socialdemokratiets opfattelse, at når vi f.eks. snakker om salmonella, så vil det give langt mere mening at lave resultater, hvor man over en periode oplyste om det samlede salmonellaniveau i alle færdigvarerne – alle ferskvarerne – slagteri for slagteri, danske varer kontra importerede varer; og at man dermed også kan sammenligne, hvordan udviklingen går fra det ene kvartal til det andet, fra det ene år til det andet, se om vores handlingsplaner virker, om der bliver færre tilfælde, om vi får nedbragt smittefaren, eller om det går den forkerte vej, så vi skal gøre noget yderligere.

Ville den type af resultater, hvor man fik et seriøst helhedsbillede og kunne se, hvordan udviklingen gik, ikke være meget bedre end det, man har gjort indtil nu?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Hr. Erling Christensen siger, at målet ikke er at hænge nogen ud. Det er kun den præventive virkning, man går efter. For det første kan det jo godt ske, at der er nogle, der føler sig hængt ud,

selv om det ikke er målet. For det andet så kunne jeg jo godt finde nogle andre områder i Danmark, hvor det kunne have en præventiv virkning at hænge folk ud, hvis det var det system, vi skulle ind på. Nogle områder, som jeg synes, der måske samtidig kunne være lidt mere oplysning på, så folk ligesom kunne forholde sig til tingene; jeg tænker på momssvindelen, sorte penge, socialt bedrageri, overtrædelse af fartbegrænsninger osv. Vi har jo ikke indført en gabestok på nogen af de områder. Så det er da underligt, at det lige nøjagtigt skal ske på dette ene område.

Jeg kan acceptere det som en forbrugervejledning, men det er jo ikke det, der er tale om, når den eneste mulighed for forbrugsvalg, man har, når man ser, at en mælkeproducent har antibiotikarester i sin mælk, er at holde op med at drikke mælk, og det er vel egentlig ikke formålet med det.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Socialdemokratiets ordfører nævnedes en sag fra et meget velrenommeret slagteri her på Sjælland, som har taget aktivt del i en sag om et salmonellafund.

Kan Socialdemokratiets ordfører bekræfte, at den offentliggørelsesstrategi, der var valgt i det specifikke tilfælde, ikke vil blive ændret med vedtagelsen af det forslag til vedtagelse, som hr. Erling Christensen netop har fremsat? Vil det ikke fortsat være sådan, at et slagteri i den situation vil blive hængt ud i medierne, indtil man måske, når man evaluerer ordningen i midten af næste år, finder ud af, at det måske ikke var så hensigtsmæssig en strategi, man havde valgt?

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Over for fru Mariann Fischer Boel kan jeg bekræfte det, jeg sagde i min ordførertale.

Over for hr. Jørn Jespersen, der spurgte, om der skal ske en evaluering, og om man har fundet de vises sten, kan jeg også bekræfte det, jeg sagde i min ordførertale: at vi har et dynamisk samfund, som vi er nødt til at bevæge os efter.

Dermed er svaret på, om vi kan finde hinanden og tale sammen: Dét synes jeg, det havde været en god idé, at hr. Jørn Jespersen var kommet til mig i løbet af den sidste uges tid for at snakke med mig om f.eks. en vedtagelsestekst dertil, for hvis hr. Jørn Jespersen nu læser den

sidste pind i det forslag, som vi har fremsat her, kan han se, at vi ganske klart har skrevet, »at Fødevareministeriet vil undersøge mulighederne for en offentlighedsgørelsesform, som i højere grad medfører offentliggørelse og flere sammenfattende resultater«. Så derfor er svaret til hr. Jørn Jespersen: JA.

Hr. Ole M. Nielsen føler sig hængt ud, men hvad var det, Forbrugerrådet skrev, og som jeg citerede: En landmand, som med navns nævnelse bliver nævnt i avisen for at have leveret mælk med antibiotika, gør det med sikkerhed ikke igen.

Det er det, vi vil opnå. Så klart er det.

Og der er jo forskel på fødevarerforgiftning og momssvindelen. Momssvindelen kan folk i massevis jo ikke blive forgiftet af; det er en uheldig opførsel. Og vi to er som trafikordførere enige om, at det er en uheldig opførsel, når man kører for stærkt på vejene, for det medfører flere dræbte. Men en dårlig opførsel på fødevarerområdet kan altså medføre en fødevarerforgiftning, som kan være betydelig mere alvorlig.

Og det, som det grundlæggende handler om, er det, som også Kristeligt Folkeparti var enig med regeringen og Socialdemokratiet om sidste år, nemlig med hensyn til retssikkerheden: Ingen bliver hængt ud, før de har haft mulighed for at anke, hvis der er noget at anke. Ingen bliver offentliggjort, uden at de har haft mulighed for at bruge vores retssystem, hvis de føler, at de har behov for det.

Det var det, vi understregede sidste år, for det var det, vi var enige om sidste år, og det håber jeg vi stadig væk er enige om.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Så vil jeg prøve igen: Må jeg bede Socialdemokratiets ordfører om at bekræfte, at de regler, der i dag gælder for offentliggørelse i sagen vedrørende slagteriet Steff-Houlberg i Ringsted, også vil være gældende frem til midten af år 2000, hvis man på det tidspunkt finder ud af, at man vil ændre offentliggørelsesreglerne. Og jeg beder om, at Socialdemokratiets ordfører ikke bare henviser til ordførertalen, men kommer med et regulært, konkret svar på mit spørgsmål.

Første næstformand (Birte Weiss):

Hr. Erling Christensen ønsker vist en bemærkning, eller hvad?

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Ja tak!

Det er fuldstændig korrekt, og derfor sagde jeg også, da vi havde slagteriet i deputation i udvalget, at man måske i den situation, som man står i lige nu, indtil vi får tingene rettet til, bør meddele ros til det slagteri i en sådan situation. For det behøver ikke bare være kritik, man kommer med, men kan også være ros i den forbindelse.

Så jeg vil bare understrege det, jeg sagde i udvalget, men må jo klart bekræfte det, som Venstres ordfører sagde indledningsvis.

Første næstformand (Birte Weiss):

Så er det fru Mariann Fischer Boel som ordfører:

Mariann Fischer Boel (V):

Debatten i dag har jo taget udgangspunkt i det gældende lovgrundlag, som stammer helt tilbage fra 1996 – en lov fra det oprindelige Landbrugsministerium og i øvrigt hele den del af indsamlingen af kontrolresultater, som stammer fra levnedsmiddeloven, som tidligere lå i Sundhedsministeriet – og jeg må jo nok sige, at det har skabt en vis debat og en vis interesse fra mediernes side, i hvert fald i første omgang.

Den nye fødevarerlov træder jo i kraft ved årsskiftet, og det er selvfølgelig vigtigt i den forbindelse at sikre, at også de politiske udmeldinger, der fandt sted under behandlingen af fødevarerloven, bliver fulgt til dørs.

Overtrædelser af fødevarerlovgivningen og i øvrigt anden landbrugsrelevant lovgivning skal naturligvis straffes ligesom overtrædelser af alle andre love. Myndighederne skal naturligvis ikke holde hånden over eller tage særlige hensyn til f.eks. en landmand, der blander vand i sin mælk eller leverer mælk eller svin med rester af antibiotika.

Den nye praksis med automatisk offentliggørelse af navnene på landmænd og andre, der idømmes bøder eller udsættes for omsætningsbegrænsende foranstaltninger gennem forbud og påbud på grund af overtrædelse af fødevarerlovgivningen, synes vi imidlertid fra Venstres side både giver nogle juridiske og nogle politiske problemer.

Det juridiske hovedproblem ved den gældende praksis er den manglende overensstemmelse mellem bemærkningerne i fødevarerloven. Det fremgår nemlig heraf, at »hensigten med

offentliggørelsen af kontrolresultaterne er at give forbrugerne et væsentligt forbedret grundlag for at træffe deres forbrugsvalg, hvilket må antages også at forøge den omhu, hvormed virksomhederne søger at sikre overholdelsen af lovgivningens krav til behandling og salg af fødevarer.«

Offentliggørelse af navnet på en landmand, der f.eks. leverer mælk med antibiotikarester, giver således ikke forbrugerne »et væsentligt forbedret grundlag for at træffe deres forbrugsvalg«. Offentliggørelsen fungerer i det her tilfælde i hvert fald ikke som forudsat i loven, men alene som en tillægsstraf, og det er vel ikke det, der har været meningen – eller hvad?

Jeg vil i øvrigt i den forbindelse også gerne have lov til at citere ministeren fra førstebehandling af fødevarerloven i, jeg tror det var april måned sidste år:

»For regeringen er offentliggørelse af kontrolresultater en vigtig del af strategien, men det skal ske på en ordentlig måde, som betyder, at det bliver til gavn for forbrugerne. Vi tager mange tusinde prøver hvert eneste år, og en kritikløs offentliggørelse af dem ville ikke give en bedre kvalitet for nogen overhovedet. Det våben, offentliggørelse af kontrolresultater er, er et så godt og stærkt våben, at det ikke skal misbruges, så det bare bliver til noget, hvor man som forbruger siger: Nå, er der nu igen en række navne? Det er utrolig vigtigt, at det bliver gjort på en kvalificeret måde, som også giver forbrugerne en reel fornemmelse af, hvad det er, vi offentliggør.«

Og den automatiske offentliggørelse af navnene repræsenterer altså også et politisk problem, fordi der jo er tale om en urimelig forskelsbehandling af landmænd, der overtræder fødevarerloven, i forhold til – som også hr. Ole M. Nielsen nævnede det – f.eks. borgere, der overtræder færdselsloven. Og hvad er vigtigst, fødevarerikkerheden eller færdselsikkerheden? Det kan jo stilles til debat.

Men også den fremgangsmåde, der har været anvendt, har efter Venstres mening nogle store svagheder, og der har da også fra mange sider været en vis skepsis over for den procedure, der nu kører. Og der lyder den kritik, at det er gabestoksmetoder, og at det ikke er nogen forbrugeroplysning, fordi der er så stort et tidsspænd mellem det tidspunkt, hvor prøven bliver taget, og det tidspunkt, hvor offentliggørelsen finder sted, at det ikke giver et reelt forbrugsvalg.

Vi har så netop diskuteret sagen omkring Steff-Houlberg, og jeg fornemmede jo også en vis opblødning hos ministeren, men det giver sig jo ikke udslag før tidligst om et år, hvis man ellers kan blive enig om det.

Jeg er ikke i tvivl om, at uanset hvordan man betragter offentliggørelse, hersker der i befolkningen klart den opfattelse, at der ved offentliggørelse enten er foretaget noget ulovligt, eller også har virksomheden ikke haft styr på produktionen. Så det dér med, at offentliggørelse i sig selv skulle være målet, mener jeg ikke rigtig er noget fornuftigt udgangspunkt.

Der er jo også i Jyllands-Posten den 31. marts en kontorchef i Veterinær- og Fødevarerdirektoratet, der udtaler, at offentliggørelse ikke har noget med forbrugerinformation at gøre, men skal opfattes som en ekstra straf, hvis sigte udelukkende skal være præventivt.

Til slut vil jeg sige med hensyn til det forslag til vedtagelse, som regeringspartierne, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Centrum-Demokraterne har fremsat, at i Venstre har vi den opfattelse, at det reelt ikke løser det problem – og dér vil jeg godt bruge Steff Houlberg-sagen som et eksempel – og at vi derfor ikke kan støtte forslaget.

Jeg ved ikke, om jeg til sidst må komme med en kort bemærkning til Socialdemokratiets ordfører: Hvis vi noget tidligere havde haft et forslag til vedtagelse til diskussion, havde Socialdemokratiet måske haft en anden holdning til det forslag, som SF, Venstre og Kristeligt Folkeparti i fællesskab har fremsat, synes jeg var en interessant bemærkning fra ordføreren.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg kan forstå på fru Mariann Fischer Boel, at man er meget betænkelig i Venstre med hensyn til det, der skal ske fra år 2000-skiftet. Og der er jo mange ting, man kan være bekymret for omkring år 2000-skiftet, men i dag er det altså netop offentliggørelse af kontrolresultater, vi taler om, og fru Mariann Fischer Boel nævner bl.a. sagen om Steff-Houlberg-slagteriet.

Så vil jeg bede fru Mariann Fischer Boel bekræfte mig i, at i Fødevarerudvalgets bilag 646, hvor der er et svar, står der til sidst: »Det er første gang, vi har offentliggjort resultater fra enkelt-sager. Vi vil lære af vores erfaringer, så vi kan gøre det så godt og retfærdigt som muligt fremover.«

Det er ministerens svar. Kan fru Mariann Fischer Boel bekræfte mig i, at det er et rigtigt svar?

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Med hensyn til det forslag til vedtagelse, der foreligger fra det interessante politiske sammenrend SF, Venstre og Kristeligt Folkeparti, kan jeg ikke svare på spørgsmålet, for jeg har jo ikke fået teksten forelagt, og derfor har jeg ikke været i stand til at forholde mig til den. Men jeg kan da spørge Venstres ordfører, om det er SF, der har fået den første pind sat på, og om, »at kontrolresultater med nævnelse af navn på personer og virksomheder sker, når det giver forbrugerne bedre grundlag for deres forbrugsvalg«, betyder, at den betingelse om retssikkerheden, som vi har i fødevarerloven, ikke gælder i den forbindelse. For når jeg så ser på den sidste pind, kan jeg se, at Venstre måske har været mere inde i det, der står dér: »at der bag offentliggørelse findes en strategi, som sikrer, at alle virksomheder inden for et område kontrolleres ud fra ensartede, klare og objektive kriterier, der sikrer den enkeltes retssikkerhed.«

Jamen er det ikke det, fødevarerloven gør? Og hvad er det så, der efter fru Mariann Fischer Boels mening mangler? Er det det, at der skal gøres forskel på landmænd og restauratører?

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Til hr. Christian H. Hansen:

Hvis jeg skal være betænkelig for, hvad der måtte ske omkring årtusindskiftet, er det i hvert fald ikke inden for det her område, min betænkelighed er særlig stor, for der kommer ikke til at ske noget som helst ved årtusindskiftet – intet! Tingene vil fortsætte, som de har gjort hidtil, og når der kommer til at ske noget, kommer det formodentlig, hvis man beslutter det, ikke til at ske før i midten af år 2000.

Det blev nævnt, at man kan lære af erfaringerne.

At man giver udtryk for, at man vil være indstillet på dét, synes jeg da er et godt princip, for beslutningen om offentliggørelse er ikke særlig hensigtsmæssig – hvis jeg skal udtrykke mig meget diplomatisk.

Til hr. Erling Christensen: Det er jo sådan, at det sidste punkt giver udtryk for, at vi fra forslagsstillernes side ønsker, at man får mulighed for at sammenligne nogle resultater, så man

f.eks. kan se: Går udviklingen i den rigtige retning? Bevæger udviklingen sig på f.eks. salmonellaområdet eller for frugt og grønt i en rigtig retning? Det synes vi er en overordentlig vigtig diskussion at tage op og så måske ikke koncentrere sig så meget om enkelttilfælde som om trenden og udviklingen.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg synes da, at det, fru Mariann Fischer Boel siger om den tredje pind, er vældig interessant.

Jeg kan konkludere af det, vi har været inde på her, at det eneste problem, Venstre har med hensyn til vores forslag til vedtagelse, er, at Venstre ønsker at gøre forskel på personer. Den tredje pind i vores beslutningsforslag siger nemlig fuldstændig tydeligt og klart det, fru Mariann Fischer Boel var inde på her til slut, så derfor må jeg sige, at det eneste, vi så mangler for at kunne tilfredsstille fru Mariann Fischer Boel, er at gøre forskel på landmænd og restauratører.

Med hensyn til Steff-Houlberg ærgrer det mig lidt, at man fortsætter den diskussion. Fru Mariann Fischer Boel får det til at lyde, som om det er ærgerligt, hvis vi ikke igen får en ny situation med Steff-Houlberg, men det ønsker jeg slet ikke. Jeg siger bare, at jeg synes, det var ærgerligt, at vi fik den situation, og jeg kan i øvrigt henvise til det svar, ministeren har givet til Fødevarerudvalget: at en sådan sag forhåbentlig ikke kommer til at ske igen.

Jeg har ikke noget yderligere at tilføje, men jeg synes da, at det interessante ved forslaget til vedtagelse fra SF, Venstre og Kristeligt Folkeparti er, at når vi går ind i det, er essensen altså, at der skal gøres forskel på folk.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Grunden til, at vi fra Venstres side ikke kan stemme for den vedtagelse, regeringen har fremsat, er helt klart, at vi finder, at den nuværende form for offentliggørelse af kontrolresultater ikke fungerer hensigtsmæssigt, og det råder regeringens forslag til vedtagelse ikke bod på. Det er dét, der er hovedproblemet, og hr. Erling Christensen har jo selv erkendt, at der ikke sker nogen ændringer med hensyn til f.eks. Steff-Houlberg.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jo, kontrollen fungerer hensigtsmæssigt. Jeg synes, det var fint, at vi med selvkontrollen fik konstateret DT 104 på Steff-Houlberg, og den fungerede utrolig hensigtsmæssigt rent retssikkerhedsmæssigt.

Jeg ønsker ikke, at vi får den forskel, som Venstres, SF's og Kristeligt Folkepartis tekst lægger op til – altså forskel på de måder, man vil behandle folk på. Det er ikke hensigtsmæssigt, og derfor forstår jeg slet ikke, at man ikke vil slutte op om vores vedtagelse, som både er dynamisk og fremtidsikkert.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Da jeg ikke kan stille spørgsmål til hr. Erling Christensen nu, vil jeg stille fru Mariann Fischer Boel det spørgsmål, om fru Mariann Fischer Boel kan bekræfte, at der er forskel på forbrugernes fornøjelse af at få oplyst navnet på en landmand – én ud af 10.000 leverandører til et mejeriselskab – og få oplyst en restauratørs navn. I København og de fleste andre byer er der altså et utal af restauranter, så man kan vælge en anden restaurant, men hvis man skal have fornøjelse af offentliggørelsen af landmandens navn, skal man altså holde op med at drikke mælk. Det er forskellen mellem værdien af offentliggørelse af de to typer virksomheder.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Det er indlysende klart, at den forbruger, der står ved køledisken og skal købe en liter mælk, overhovedet ikke har mulighed for at foretage et fravalg af den mælk, der måtte være leveret fra en eller anden landmand med et for højt celletal – ikke en jordisk chance; både fordi mælken bliver blandet op, men også fordi der måske kan være gået 3-4 måneder, siden prøven er taget. Det er fuldstændig grotesk ud fra synspunktet om at give forbrugerne sikkerhed.

Med hensyn til restauranterne mener jeg, at vi står i en fuldstændig anderledes situation. De to ting kan man overhovedet ikke sammenligne.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så får hr. Erling Christensen ordet – ikke for at videreføre debatten, men for en bemærkning af en anden art.

Erling Christensen (S):

Tak for det, fru formand.

Jeg opdager nu, at jeg har afleveret en for kort dagsorden til formanden, og det beklager jeg. I den sidste pind er der glemt et enkelt ord.

I den sætning, hvor der står »i højere grad medfører offentliggørelse«, beder vi om, at der kommer et tillægsord med, så der kommer til at stå »hurtigere offentliggørelse«. Jeg håber, det kan nå at blive rettet, for det var det, der var meningen.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg skal nu lade følgende rettelser indgå i det forslag til vedtagelse, som hr. Erling Christensen, fru Lene Espersen, hr. Christian H. Hansen, fru Annie Lunde Hansen og fru Vibeke Peschardt har fremsat, nemlig at der i den tredje pind kommer til at stå følgende:

»- at Fødevarerministeriet vil undersøge mulighederne for en offentliggørelsesform, som i højere grad medfører hurtigere offentliggørelse og flere sammenfattende resultater.«

Så er det fru Lene Espersen som ordfører.

Lene Espersen (KF):

Formålet med denne forespørgsel er at debattere strategien for offentliggørelse af kontrolresultater, og vi er jo allerede godt i gang. Men jeg må sige, at efter at have lyttet til debatten i dag synes jeg egentlig mest, det er lidt af en debat om kejserens skæg, nemlig om man skal kalde det straf, eller om man skal kalde det forbrugerinformation. Når det kommer til stykket, taler vi jo sådan set om det samme, men har bare forskellige definitioner af det.

For Det Konservative Folkeparti er der fem hovedpunkter, som vi mener det er væsentligt at få understreget i forbindelse med en debat om offentliggørelse af kontrolresultater. For det første er vi meget tilfredse med, at der i forbindelse med vedtagelsen af den nye fødevarerlov, der træder i kraft den 1. januar næste år, bliver gennemført en ensretning af offentliggørelsesstrategierne, så alle led i kæden fra jord til bord behandles ens. Der er nemlig ikke tale om, som bl.a. Venstres ordfører var inde på, at situationen i dag er den samme, som den vil være den 1. januar 2000. Sagen er den, at der vil komme til at gælde ensartede offentliggørelsesregler, og der vil i hvert fald for de lokale levnedsmiddelkontroller, som overgår til at være statslige enheder, blive tale om en kraftig ændring af offentliggørelsesstrategien.

Vi er tilfredse med, at der er blevet lavet begrænsninger i brugen af offentliggørelse af kontrolresultater som instrument, og det skyldes, at vi faktisk mener, at offentliggørelse af kontrolresultater kun skal bruges i to tilfælde. Det ene er i de situationer, hvor hensynet til fødevarer-sikkerhed taler for omgående offentliggørelse, f.eks. ved fund af DT 104 i et parti pålæg, og det tror jeg sådan set også alle her i salen er enige om.

Det andet er i de tilfælde, hvor en virksomhed, der beskæftiger sig med fødevarer, efter gentagne påbud ikke sørger for at bringe orden i tingene. I dette tilfælde skal offentliggørelse bruges som instrument – eller trussel om man vil – til at sikre, at tingene bliver bragt i orden. Der er nogle ordførere, der har valgt at kalde det forbrugerinformation, men det er altså, som man ser på det.

Det andet hovedpunkt, som er væsentligt at få fremhævet, er, at offentliggørelse af kontrolresultater ikke må være et mål i sig selv; det er også et svar til hr. Jørn Jespersen, der stillede mig et spørgsmål under sin ordførertale, som jeg ikke kunne gå herop og svare på. Fødevarerkontrollen har et ansvar for at sikre, at tingene bliver bragt i orden, og selvfølgelig skal man ikke holde hånden over svinske restauranter. Det er fødevarerkontrollens opgave at sørge for, at de restauranter får bragt tingene i orden, men jeg tror ikke på, at man med en aggressiv offentliggørelsespraksis, som man har haft i København, hvor man faktisk overlader det til forbrugerne at gøre kontrollens arbejde, når særlig vidt med det, man egentlig skulle lave. Men vi har intet imod, at svinske restauranter bliver bedt om at få orden i tingene, og vi har intet imod, at de, der ikke efterlever påbudene, som en sidste trussel risikerer at blive hængt ud, hvis alt andet er glippet.

For det tredje vejer den enkeltes retssikkerhed tungt for Det Konservative Folkeparti. Det er blevet kritiseret, at offentliggørelsesresultaterne ofte kommer meget sent – nogle gange måneder efter, at kontrollen har været der – men alle muligheder for at påklage en afgørelse skal være udtømt, før man offentliggør; det skylder man den virksomhed, der sidder på anklagebænken. Men jeg er meget glad for, at der i den fremsatte vedtagelse, som Det Konservative Folkeparti er medforlagsstiller til, gives tilsagn om, at man vil speede den almindelige sagsbehandling op. Det er i alles interesse.

For det fjerde bør kontrolresultater som udgangspunkt kun offentliggøres én gang, og jeg må sige, at jeg stiller mig temmelig uforstående over for den lange diskussion, der har været om Steff-Houlberg i dag. Sådan som jeg læser vedtagelsen, lægges der op til, at man sammenfatter reglerne, og det er jo ikke noget, der først skal ske pr. 1. juli 2000. Det er ting, man allerede vil begynde at evaluere nu, og jeg ser absolut ingen grund til, at man hænger nogle ud to gange for den samme forseelse. Det var rigtigt, da de blev hængt ud første gang, og det er selvfølgelig også, fordi der er et forbrugerhensyn i forbindelse med DT 104. Men det er også rigtigt nu at tale om en sammenfatning, og her er der i hvert fald tale om et fremadrettet initiativ.

For det femte – og det er også noget af det, vi diskuterede for et øjeblik siden – har et af kritikpunkterne været, at forbrugerne ikke kunne bruge offentliggørelse af primærproducenter til noget, og derfor burde f.eks. navnet på en landmand ikke offentliggøres. Jeg mener sådan set ikke, det argument holder. Forbrugeren kan jo ikke bruge månedgamle kontrolresultater fra Københavns restauranter og for den sags skyld heller ikke andre kontrolresultater, der er et halvt år gamle, til noget. De er temmelig værdiløse for forbrugeren, men de har en præventiv effekt, og jeg er ikke i tvivl om, at når den nye fødevarerlov træder i kraft og den gældende offentliggørelsesstrategi begrænses til at have en klar præventiv effekt, hvor man kan true med gabestokken, vil der ske ting og sager.

Efter Det Konservative Folkepartis opfattelse skal alle behandles ens; landmanden, der efterlader medicin i mælken, skal ikke stilles bedre end andre. Men der må til gengæld her i evalueringsfasen gerne ses på, om der er noget i den måde, vi i dag behandler mælkeproducenter på, som måske skal tages op til vurdering. Det er jo sådan i dag, at man automatisk bliver politianmeldt, fordi det at putte medicin i mælk, som bagefter skal gives til småbørn, ikke er nogen særlig heldig praksis. Men det har noget at gøre med retssikkerhed, og det har noget at gøre med den praksis, der er i dag med politianmeldelse. Det har ikke noget som helst at gøre med fødevarerlovgivningen.

Vi er meget tilfredse med, at der træder nye regler i kraft pr. 1. januar 2000, og vi mener, at det fremsatte forslag til vedtagelse kommer med de nødvendige bud på, hvordan politikken på dette område skal udstikkes fremover.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg har to bemærkninger til fru Lene Espersen.

For det første siger hun, at man i Københavns Levnedsmiddelkontrol har overladt det til forbrugerne at sørge for ordentlig hygiejne på restauranterne, og det er jo faktisk forkert. Der er ikke nogen levnedsmiddelkontrol, der har brugt alle de andre styringsmidler så meget, som man har i København. Lukning, påbud, bøder, politianmeldelse osv. har været brugt mere i København end alle mulige andre steder, og så har man bare brugt yderligere et virkemiddel, nemlig offentliggørelse.

Så siger fru Lene Espersen, at det kan forbrugerne ikke bruge til noget. Det er forbrugerne uenige i. Forbrugerne er faktisk vældig glade for det og bruger det, når de skal vælge restauranter. Det kan godt være, fru Lene Espersen og Det Konservative Folkeparti har den overbevisning, at forbrugerne ikke kan bruge det, men forbrugerne ønsker det selv, og det sidste er det vigtigste for mig.

Så synes jeg, der er meget stor uoverensstemmelse mellem Socialdemokratiets ordfører og den konservative ordfører, og det er jo ikke så heldigt, hvis man skal have en fælles forståelse af det forslag, der eventuelt bliver vedtaget. Fru Lene Espersen siger, at der kun skal offentliggøres i to tilfælde: dels når der skal advares umiddelbart – og det er vi helt enige om, det skal selvfølgelig ske – dels når man ikke retter sig efter gentagne advarsler. Vil det sige, at Det Konservative Folkeparti mener, at vedtagelsen udelukker, at der f.eks. kan offentliggøres om pesticidrester, hvor grænseværdien i forskellige lande overskrides, så forbrugerne fik den oplysning?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Fru Lene Espersen siger, at der skal være tale om gentagne overtrædelser, før der kan blive tale om en offentliggørelse. Jeg vil gerne have at vide af fru Lene Espersen, hvor mange overtrædelser der skal til, før der skal ske offentliggørelse.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg kan forstå, at den konservative ordfører går ind for, at landmænd, som leverer mælk med f.eks. for højt celletal, skal hænges ud. Jeg vil gerne spørge den konservative ordfører, om

den konservative ordfører er klar over, hvordan reglerne er med hensyn til celletalsproblematikken – hvor længe en landmand f.eks. må levere mælk med et celletal på over 400.000, inden han skal have bragt det ned, og inden det bliver helt umuligt for mælkeproducenten at levere mælk.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så kommer hr. Erling Christensen også lige med, og så får fru Lene Espersen lov til at svare.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Det er jo interessant, som hr. Jørn Jespersen kan pille ved enigheden mellem Socialdemokratiet og De Konservative. Men man kunne jo også påpege, at Venstre får det ene punkt, SF får det andet punkt, og Kristeligt Folkeparti får det tredje punkt i det forslag til vedtagelse, som foreligger fra anden side.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Lene Espersen, om ikke hun kan bekræfte, at det grundlag, vi står på, er det, der står i fødevarerloven. Så kunne fru Lene Espersen måske også bekræfte, om det ikke over for hende også virker, som om den offentliggørelse, der er sket af restaurationer i København, er sket sådan lidt i flæng og ikke på grundlag af det, der står i fødevarerloven.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg vil altså henstille til ordførerne, at man venter med at komme med sine spørgsmål, til den, man skal spørge, er fremme. Nu er det anden gang i de bare 5-10 minutter, jeg har været her, der er blevet stillet spørgsmål på den indirekte måde, så jeg vil bede hr. Erling Christensen om at vente. Der kommer rigeligt med ordførere, man kan stille spørgsmål til.

Fru Lene Espersen må svare på de tre spørgsmål, der var rettet til hende.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg skal prøve at se, om jeg kan nå at svare på det hele.

Først til hr. Jørn Jespersen med hensyn til at overlade det til forbrugerne: Vi har diskuteret det her utallige gange fra Folketingets talerstol, og problemet i sagen om Levnedsmiddelkontrollen i København var jo, at man, om jeg så må sige, ligesom opgav at gøre brug af de almindelige kontrolmekanismer og sagde: Nu køber vi frem med offentliggørelse, for det nytter

ikke noget at lukke restauranterne; det er bedre at hænge dem ud i B.T. Sådan en argumentation bryder jeg mig altså ikke om, for jeg mener, det først og fremmest er Levnedsmiddelkontrollens arbejde at sikre sig, at tingene bliver bragt i orden.

Problemet er også, at informationen sikkert bruges af masser af mennesker, men at forbrugerne ikke altid – det tror jeg desværre – er klar over: for det første hvornår kontrolbesøget fandt sted, for det andet om tingene er bragt på plads, og for det tredje hvilke virksomheder eller restauranter det egentlig er, der skal kontrolleres næste gang. Med andre ord: Jeg mener sådan set, at de kontrolresultater, som er kommet fra restauranterne, mange gange ikke har været særlig retvisende og har være forældede oplysninger.

Notet af pointen er, at der ikke er særlig megen forbrugerinformation i forældede oplysninger. Der er kun den gnist af information, som jeg nærmere vil kalde en straf, at man siger: Virksomheden her har ikke haft styr på tingene, og dermed udgør den en trussel. Jeg anerkender, at det har en præventiv effekt, men man skal ikke kalde det forbrugerinformation, for det fortæller ikke noget om restaurantens reelle status her og nu.

Angående offentliggørelsesstrategien osv. vil jeg blot sige til hr. Ole M. Nielsen, at vi har jo vedtaget en ny fødevarerlov, som ikke er trådt i kraft endnu, men træder i kraft den 1. januar 2000. I den lov står der meget klart, i hvilke tilfælde man må bruge offentliggørelse af kontrolresultater. Jeg synes, man er gået for vidt i Københavns Kommune – det kan jeg bekræfte over for hr. Erling Christensen. Der tales i loven om gentagne påbud, og vi ved begge godt, hvad der menes med ordet »gentagne«: hvis man flere gange ikke har efterlevet reglerne, eller hvis man får en politianmeldelse, bliver man hængt ud, men man bliver ikke hængt ud, fordi man én gang får et påbud om at rette tingene. Det bliver man i dag i København, men det bliver man ikke, når den nye lov træder i kraft, og det er jo derfor, venstrefløjen har kritiseret den nye lovgivning så kraftigt. Men det står ganske klart i loven, hvordan reglerne er.

Til sidst til hr. Jens Kirk: Hvis hr. Jens Kirk havde lyttet efter det, jeg sagde om mælkeproducenterne, sagde jeg for det første, at jeg ikke mener, landmændene skal slippe – ud fra den argumentation, at de er primære producenter, og fordi offentliggørelse skal bruges som et

trusselsinstrument, hvis alt andet glipper i den kontrol, der bliver foretaget. Men jeg sagde også, at mælkeproducenterne er i en særlig situation, fordi de automatisk bliver politianmeldt. Der er ikke, om man så må sige, en fjumregang, og derfor sagde jeg, at jeg gerne ville være med til at se på, om der er nogle ting med hensyn til politianmeldelse, som kan gøres anderledes.

Jeg ved ikke, om det kan lade sig gøre, og jeg vil ikke være med til at holde hånden over nogen. Men jeg anerkender, at her er der et område, hvor vi bliver nødt til at se på, hvad der kan gøres, og det var den tilkendegivelse, jeg kom med.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det er blot, fordi fru Lene Espersen bliver ved med at sige, at man har givet op i Københavns Levnedsmiddelkontrol. Det er jo ikke rigtigt. Man har brugt alle de virkemidler, der er til rådighed, er gået helt til grænsen med at give påbud, lukke, idømme bøder og politianmelde, men har bare måttet konstatere, at det ikke har været nok til at sikre et niveau, som befolkningen kan være tjent med. Derfor har man taget et ekstra middel i brug, nemlig offentliggørelsen.

Jeg tror ikke, forbrugerne har været spor i tvivl om, hvad det er, de bliver oplyst om, for den periode, hvor kontrolbesøgene har fundet sted, er blevet oplyst, og de forhold, som er blevet påtalt, er blevet tydeligt markeret. Alle har vidst, hvad det her handlede om, og der er masser af mennesker, der har truffet et frit valg på den baggrund og har sagt, at den restaurant, som på det tidspunkt havde en så svinsk hygiejne, ønskede de ikke at besøge, og derefter valgte de en anden restaurant. Det er da et frit valg, og forbrugerne har brugt informationen, så derfor er det forbrugeroplysning.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil gerne fortsætte, hvor hr. Jørn Jespersen slap, for jeg synes, der er en himmelråbende forskel på den situation, hvor der sker så grove overtrædelser som i det københavnske restauranthliv, og hvor nogle landmænd overtræder reglerne en enkelt gang.

Og så er det jo ikke rigtigt, når fru Lene Espersen siger, at der skal gentagne overtrædelser til for at blive offentliggjort som mælkeproducent. Jeg har den ikke i hånden, men så vidt jeg husker, står der i den nye fødevarerlov,

at når en landmand har fået en bøde – og det kan han få efter kun én overtrædelse, som kan være et uheld – er det nok til at blive sat i ga-bestokken. Jeg synes, det står i et skrigende modsætningsforhold til det, der er sket i den københavnske restaurationsverden.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det er lige før, man tror, det er en forkert vedtagelse, fru Lene Espersen støtter, for hun indrømmer jo, at der er ting, der bør ses på med hensyn til f.eks. mælkeproducenter.

Jeg kan oplyse over for fru Lene Espersen, at det er sådan, at hvis en mælkeproducent gennem 3 måneder leverer mælk med over 400.000 celler i prøven, får den pågældende et brev, og hvis forholdet ikke er blevet bragt i orden inden 3 måneder, bliver det forbudt at levere mælk, dvs. at man slet ikke må levere mælk mere, mælkevognen kommer slet ikke mere. Mon ikke det er straf nok i sig selv?

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Så prøver vi en sidste gang.

Til hr. Jørn Jespersen angående Københavns Levnedsmiddelkontrol: Nu hører vi, at de bruger alle instrumenter, og at de er så gode. Men problemet er altså, synes jeg, at man ikke altid har brugt de instrumenter, der var mulighed for at bruge, frem for at overlade det til forbrugerne. Med »overlade det til forbrugerne« mener jeg, at man har kørt lange lister ud i forskellige dagsaviser og sagt, at så må forbrugerne selv sørge for at læse aviserne og holde øje med, hvad der foregår. Jeg mener sådan set, det må være Levnedsmiddelkontrollens pligt, hver eneste gang man oplever nogle tilfælde, hvor noget er svinsk, at lukke restauranten.

Jeg erindrer, at vi for lang tid siden havde en deputation i Fødevarerudvalget i forbindelse med, at vi behandlede spørgsmålet om offentliggørelser, og vi fik at vide, at man ikke orkede at bruge lukning som et instrument, fordi offentliggørelse var meget bedre. Her synes jeg måske, at lukning giver en bedre forbrugersikkerhed end det at offentliggøre resultater i B.T. 3-4 måneder efter, at kontrollen er foretaget. Men det må jo være op til forbrugerne at vurdere, hvordan man helst vil have det – om man vil have restauranten lukket eller læse om sagen flere måneder senere, når tingene i øvrigt er blevet bragt i orden.

Til hr. Ole M. Nielsen: Jeg må bede hr. Ole M. Nielsen om at lytte efter, når jeg svarer på spørgsmålene, for nu har jeg to gange sagt, hvordan de nye regler er ifølge den nye fødevarerlov. De er præcis, som jeg har sagt: det er gentagne tilfælde, det er politianmeldelser osv.

Det er i de tilfælde, hvor der er tale om grove overtrædelser, man vil bruge offentliggørelsesinstrumentet, og som jeg har sagt til hr. Jens Kirk og nu også siger til hr. Ole M. Nielsen, betyder det for mælkeproducenterne, at de automatisk bliver politianmeldt.

Man kan sige, at de får en temmelig skrap behandling, og om der er nogen som helst mulighed for at få nogle nuancer i behandlingen, kan jeg overhovedet ikke vurdere, for jeg er slet ikke til sinds at gå ind i en teknisk diskussion om det på nuværende tidspunkt. Men jeg mener ikke, vi kan holde hånden over landmænd, der putter medicin i deres mælk. Det kan vi ikke, de skal behandles akkurat lige så skrap som alle andre, der ikke overholder reglerne, og det princip synes jeg skal være et bærende element i al lovgivning her i Folketinget. Alle skal behandles ens.

Hvis der er tale om, at vi på nogen som helst måde kan lave nogle dispensationer, eller hvad ved jeg, der gør, at man ikke lader dem, der overtræder reglerne, slippe, men lader folk, der fjumrer rundt i det, uden at det er til fare for forbrugerne, slippe – jamen så for min skyld gerne. Det har jeg ingen problemer med, men jeg tror bare, det bliver meget, meget vanskeligt.

Jeg synes, det er uærligt at have en lang debat, en lang diskussion om, hvilke celletal der skal være tilladt, eller hvad ved jeg. Det drejer sig om, hvorvidt man vil behandle folk ens eller ikke vil behandle folk ens, og efter min mening gør vi ikke forbrugerne nogen særlig stor tjeneste, hvis vi nu begynder at diskutere, om en hel gruppe skal totalt friholdes, fordi det i sidste ende er noget, der kommer forbrugerne og vel også alle de producenter, som overholder reglerne i det daglige arbejde, til gode.

Christian H. Hansen (DF):

Et flertal i Folketinget har bakket op om fødevarerloven, som bl.a. medfører, at der efter den 1. januar år 2000 kommer nogle mere ensartede regler for offentliggørelse, som er med til at sikre en høj grad af offentlighed og fuld retssikkerhed i alle landets regioner. Det er intentionerne bag den nye fødevarerlov. Dansk Folkeparti var også med i det flertal.

Den debat, vi har i dag, havde vi også i forbindelse med behandlingen af fødevarerloven, og da sagde Dansk Folkeparti: Lad os nu se loven bragt i anvendelse først, inden vi går ind og ændrer noget. Jeg vil sidestille det med, at for ikke ret lang tid siden fremsatte Dansk Folkeparti et beslutningsforslag om et fødevarerløskort, og gøre opmærksom på, at dengang sagde alle: Lad os nu se fødevarerlovgivningen taget i anvendelse først, inden vi eventuelt kan gå ind for det. Det må være det samme princip, vi skal køre efter i dag, også de partier, der ikke står bag det forslag til vedtagelse, vi er med på.

Den sidste og meget omdiskuterede offentliggørelsesliste så vi sidst i marts, og det fremgik bl.a. af den, at nogle af virksomhederne siden juni 1998 havde fået påbud, forbud eller bøder. Det, vi i den forbindelse kan diskutere, er, om man burde se på muligheden for at finde en metode, som vil medføre en hurtigere offentliggørelse, og vi kan også tage op til diskussion, hvor hurtigt fælden skal klappe.

Konklusionen af den debat, vi har haft op til i dag og også i dag, har vel egentlig altid været, at ingen skal hænges ud, uden der er en grund til det. For mig at se er alt omkring fødevarerloven som et ægteskab: først skal man tage en beslutning om at blive gift, og derefter kan man bruge lidt tid på at se, hvad der kan gøres bedre. Hvad skal vi have gennemdrøftet? Hvad skal vi se på? Hvad kan vi leve med hver især, og hvad kan vi ikke leve med? Sådant er det også med anvendelsen af offentliggørelse. Lad os evaluere det hen ad vejen, inden vi farer ud med bål og brand og kalder det »nytteløs forbrugerinformation«.

Den nye fødevarerlov, som først træder i kraft ved årsskiftet, har klart præciseret, at reglerne om offentliggørelse af kontrolresultater bør administreres således, at offentliggørelse med navns nævnelse kun omfatter virksomheder, som modtager påbud om omsætningsbegrænsende foranstaltninger, accepterer et bødeforelæg eller modtager dom for overtrædelse af fødevarerloven. Efter Dansk Folkepartis opfattelse er offentliggørelse af kontrolresultater kommet med på baggrund af generel frustration over mange eksempler på, at der i fødevarerproduktionen er sprunget over, hvor gærdet er lavest. Mange virksomheder har ikke ladet sig afskrække af ofte at få en minimal bøde, og det har været til stor skade for det meget store fler-

tal af virksomheder, som lever op til reglerne og for nogles vedkommende oven i købet også gerne vil være foran.

Loven skulle gerne medvirke til at skabe lige konkurrencevilkår og mere gennemskuelighed for forbrugerne, og det tror vi på, indtil andet er bevist. Det skulle også stå klart og sikkert, at det kun er de sager, som har resulteret i et endeligt omsætningsbegrænsende forbud eller bøde, der bliver offentliggjort, men at der derimod ikke vil blive offentliggjort enkeltresultater for virksomheder, hvor kontrollen ikke har givet anledning til kommentarer. Dansk Folkeparti er meget opmærksom på, om der nu løbende bliver indhøstet nogle erfaringer med denne offentliggørelse af kontrolresultaterne, som vi kan bruge i det videre forløb til at lave nogle justeringer, som alle partierne her i Folketinget i fællesskab bør gå hånd i hånd for at få gennemført.

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Hr. Christian H. Hansen gav et glimrende billede af omstændighederne i forbindelse med, at man indgår et ægteskab. Det kunne jo også være, at man, inden ægteskabet gik i gang, kunne nå at ændre nogle af de ting, som man havde drømt om skulle starte den dag, man indgik ægteskabet, så derfor vil jeg gerne spørge, om Dansk Folkeparti eventuelt vil være med til at kigge på den måde, man offentliggør listerne på, og hvordan de er udformet, så det punkt i hvert fald var i orden den 1. januar 2000. Så kunne man bagefter evaluere denne ægteskabspagt, eller hvad man nu kalder den for – jeg kalder den en fødevarerlov – den 1. juli år 2000.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg må sige til fru Annie Lunde Hansen, at alt, hvad der kan medføre forbedringer omkring en fødevarerlovgivning og omkring et eventuelt ægteskab, vil vi i Dansk Folkeparti altid være villige til at diskutere.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Og så er det fru Annie Lunde Hansen som ordfører.

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg må lige starte med at beklage min stemme i dag.

Jeg vil da gerne starte med at takke fødevarerministeren for hans redegørelse om erfaringerne med offentliggørelse af kontrolresultater.

I CD mener vi, det er rimeligt, at der er mulighed for at offentliggøre kontrolresultater, også med nævnelse af navnet på producenter og detailhandlere, der ikke overholder reglerne. Men det er altså meget vigtigt, at man hele tiden holder sig formålet for øje, og formålet skal være at sikre en så høj fødevarer sikkerhed som overhovedet muligt.

Offentliggørelsen må altså ikke udelukkende have karakter af en ekstra straf, selv om den jo nok altid vil blive opfattet som sådan af den, der ser sit navn offentliggjort. Vi har ikke brug for offentliggørelsen som gabestok. Vi har i højere grad brug for den som et led i en orientering af forbrugerne end som motivationsfaktor for producenterne. Er offentliggørelsen styrende for forbrugervalget, kommer motivationen ganske sikkert af sig selv.

Derfor kan det godt forekomme lidt absurd, at der er eksempler på, at man i ganske små sager har offentliggjort navne på producenter, og at offentliggørelsen først er sket flere måneder efter, at fejlen er blevet rettet. Dette er der ingen der har glæde af. Forbrugeren har i hvert fald ikke; fejlen er jo allerede rettet. Her er altså noget, som efter vores opfattelse ikke virker efter hensigten.

Det er altså derfor vigtigt, at der bliver lavet nogle klare retningslinjer for, hvornår der kan offentliggøres. Det nytter f.eks. ikke noget, at man offentliggør de producenter, der selv indberetter problemer, på samme måde som dem, der blev opdaget af levnedsmiddelkontrollen. Det fremmer jo ikke lysten til at indgå i en dialog med myndighederne.

Det er også vigtigt, at man får sat en klar grænse for, hvilke overtrædelser af levnedsmiddellovgivningen der kan gøres til genstand for offentliggørelse, og det er vigtigt, at man har gjort sig klart, at der også bør være en fast praksis for, hvor længe resultaterne skal kunne hentes ned fra Internettet.

Der er jo flere hensyn, der skal varetages. På den ene side er der hensynet til forbrugerne, som skal have en mulighed for at fravælge et produkt, som har kvalitetsmangler, og som måske endda kan have sundhedsmæssige skadevirkninger. På den anden side er der altså også et hensyn til producentens retssikkerhed. Her er altså tale om nogle vigtige og vanskelige afvejninger.

Der er jo heldigvis noget, der tyder på, at ministeren er opmærksom på disse problemstillinger. Men der kræves naturligvis også vilje til at få lavet nogle retningslinjer, som tilgodeser alle interesser, og som lever op til det egentlige formål, nemlig at være med til at sikre rene fødevarer af en god kvalitet.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Hr. Thorkild B. Fransgaard som ordfører.

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Ja, så har vi igen en forespørgselsdebat vedrørende vore fødevarer.

Det er jo paradoksalt, at i det land i verden, hvor der bliver produceret fødevarer, der er de mest eftertragtede uden for landets grænser, har vi den debat den ene gang efter den anden. Man må håbe, at de eksportmarkeder, som vi sælger vore landbrugsvarer til, ikke bemærker de debatter, vi har her i Folketingssalen. De er til skade for vor eksport af fødevarer.

Offentliggørelse af kontrolresultater er rigtig, hvis der er et fornuftigt formål med det, og hvis det kan hjælpe forbrugerne med at vælge fra, hvis der er noget at vælge fra, og hvis det giver forbrugere en bedre information og en bedre forbrugsvejledning. Men hvordan en offentliggørelse af kontrolresultatet i enkelte tilfælde med navns nævnelser kan hjælpe på de forhold, forstår jeg ikke. Fremskridtspartiet ser formålet med sådan en slags, hvad skal man sige, forfølgelse i enkeltstående tilfælde, som om der bare er tale om at hænge bestemte personer ud – noget, vi i Fremskridtspartiet på det skarpeste tager afstand fra.

Hvis der omvendt er grove tilfælde og gentagne tilfælde, jamen så er det jo rigtigt, at navnene bliver nævnt, så forbrugerne ved det. Alle landmænd, der leverer mælk, svinekød, oksekød, fjerkræ, eller hvad vi nu skal leve af, leverer jo da varer i forvisning om, at der ingenting er i vejen, for der er så meget kontrol ude hos landmændene i dag, og det er kun godt, at de er overbevist om, at varerne er i orden, når de leveres.

Der er nævnt et enkelt tilfælde, hvor en landmand er hængt ud ved navns nævnelser, fordi han leverede mælk med antibiotika. Men en landmand kan i dag desværre meget nemt komme til det, uden at han ved det. Hvorfor

skal sådanne personer hænges ud? Det er ikke noget, der hører hjemme i et retssamfund.

Omvendt vil vi gerne være med til – og det er det, der skal indføres her ved årtusindskiftet – at de, der virkelig gør noget forkert, skal registreres, og at de også skal nævnes ved navn.

Vi kan tage et eksempel: Vi kunne da ikke i vores samfund finde på at lave en liste med navns nævnelser over fartsyndere eller spritbilister, og det skal vi da heller ikke. Men jeg mener, de er lige så farlige som de meget, meget få tilfælde, hvor der kommer fødevarer frem, der er noget i vejen med.

Der er så meget tale om socialbedragerer, men jeg vil nok sige, at i langt de fleste tilfælde er det nogle, der ved en fejl er kommet til at modtage for stor en ydelse. Skal de også hænges ud? Skal de også i registre med navns nævnelser? Nej, selvfølgelig ikke. Det skal vi passe på med.

Når alt det er sagt, vil jeg sige, at Fremskridtspartiet selvfølgelig synes, det er rigtigt, at hvis der er nogen, der handler groft forsættigt og gør det gentagne gange – og det gælder inden for hele fødevarerindustrien – ja, så skal vi ikke være tilbageholdende med, at det bliver fortalt, at de mennesker har gjort noget forkert.

Der ligger flere forslag til vedtagelse her. Vi har ikke været med i nogen af dem, og det er ganske enkelt, fordi, som jeg indledningsvis sagde, jeg synes, der er ved at være for mange debatter, som er til skade for hele vor eksport af landbrugsvarer. Derfor vil vi ikke deltage i at fremsætte noget forslag, men vi vil støtte et af forslagene, og det forslag, vi vil støtte, er det, der er fremsat af SF, Venstre og Kristeligt Folkeparti, for i det sidste afsnit – jeg skal ikke læse det hele – er der noget, der er vigtigt, og det hænger sammen med det, jeg har sagt, nemlig at offentliggørelse sker i form af sammenfattende resultater, der giver forbrugerne et reelt helhedsbillede.

Dermed kunne det jo tages med i betragtning, når engang det skal evalueres og gøres færdigt, at man måske kan få en liste over samtlige kontroller, også alle dem, der er i orden, for det er jo kun et mikroskopisk antal, der ikke er i orden. Samtidig kunne vi måske få en liste over, hvordan de importerede fødevarer er i forhold til de danske.

Så det nævnte forslag til vedtagelse kan Fremskridtspartiet støtte.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det, der har været diskuteret meget i dag, er jo også det, som man endelig vil opnå med fødevarereloven, nemlig ensartethed.

Nu hører jeg så hr. Fransgaard meddele heroppefra, at han ikke kunne forestille sig, at man lavede en liste over fartsyndere. Mit spørgsmål går så på: Når han siger, at når vi snakker offentliggørelse af kontrolresultater, skal der altså ikke være ensartethed – der er altså visse, der skal gå fri – kunne han så forestille sig, at man i færdselsloven ud fra det princip, at bageren skal hurtigt ud med sit morgenbrød, siger: Bageren skal fritages for forbudet i færdselsloven mod at køre for stærkt? Kunne han forestille sig, at man også laver dét fleksibelt, eller synes hr. Fransgaard, at der her skal være ensartethed, og det skal der så bare ikke være i anden lovgivning?

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Jeg sagde til sammenligning, at der ikke findes noget register over fartsyndere eller nogle, der kører spirituskørsel, og sådanne registre kunne Fremskridtspartiet heller aldrig gå ind for. Det var som et sammenligningsgrundlag. Vi lever dog i et frit samfund, så det ville være forkert at hænge de mennesker ud, så jeg kan overhovedet ikke forestille mig sådanne registre.

Vibeke Peschardt (RV):

Ja, vi har jo i Det Radikale Venstre spurgt os selv lidt om, hvad det mon egentlig var, hr. Jørn Jespersen ville med denne debat. Det har vi jo så hørt i debattens løb, men jeg vil lige summere op og sige, at vi jo har vedtaget fødevarereloven, og den var vi jo i hvert fald ikke enige med SF om, specielt ikke omlægningen vedrørende de kommunale fødevarerkontroller, som jo overgår til statslig regi omkring år 2000. Det fulden-der den ensartede kontrol fra jord til bord, altså opfylder det koncept, som alle sådan set er enige om. Den sag er jo ligesom afhandlet med et ret bredt flertal blandt dem, der til sidst stemte for hele fødevarereloven.

Med hensyn til den nuværende offentliggørelse af resultater fra statsligt hold har vi i Fødevarerudvalget taget retningslinjerne for offentliggørelse af kontrol og analyse m.v. til efterretning. Det vil altså sige, at udvalget faktisk har været enig i det, som er blevet lagt frem for

det, og det, som man bruger i dag og kører efter i dag.

Jeg skal lige oplyse, hvad det er: Det er oplysninger af betydning for forbrugernes sikkerhed, det er generelle forsknings- og kontrolresultater, det er oplysning af planlagte og igangsatte undersøgelser, og det er endelig – og det er så det, debatten drejer sig om – konkrete afgørelser, altså afgørelser om forbud og påbud med navngivne personer og virksomheder.

Det er især det sidste, der har gjort, at udvalget har fået mange henvendelser, bl.a. fordi offentliggørelsen af resultaterne af undersøgelserne somme tider sker lang tid efter, at hændelsen har fundet sted. Det kan vi sådan set godt se er uheldigt, men det skyldes jo, at der skal være mulighed for at påklage en afgørelse, og man skal jo lige have tid til at se en sag, før man overhovedet kan offentliggøre den. Jeg må dog medgive, at det er uheldigt, at der går for lang tid, og jeg vil da også godt arbejde for, at man kigger på at lave om på det her.

Til gengæld har vi jo set, at visse virksomheder – og det er nævnt tidligere i dag, hvem det er, nemlig Steff-Houlberg – indirekte bruger offentliggørelsesreglerne og offentliggør, hvis dele af en produktion f.eks. er trukket tilbage på grund af en konkret sygdom. Her var det salmonella DT 104. Her tager virksomheden altså selv højde for situationen, og jeg tror i høj grad det skyldes, at den ved, at gør den det ikke selv, ja, så vil andre gøre det, og så vil den hellere på forhånd forebygge det, den opfatter som skaden. Det er jo godt.

Det kan man ikke sige om mange af de regler, der laves herindefra, og færdselsloven er jo blevet nævnt gentagne gange i dag. Den er der i hvert fald mange der ikke overholder. Men her viser det sig jo faktisk, at reglerne ved deres blotte tilstedeværelse gør noget ved de virksomheder, vi her har med at gøre.

Offentliggørelsen af resultater fra de kommunale levnedsmiddelkontroller viser, at 3 ud af landets 32 kommunale enheder har erfaring med offentliggørelse af kontrolresultater. For mig at se betyder den oplysning, at det mønster, vi har set indtil nu, vil ændre sig, når den fødevarerlov, der er vedtaget, og som træder i kraft til næste år, kommer til at dække faktisk hele landet. Levnedsmiddelkontrollerne har selv kunnet bestemme, om de vil offentliggøre resultater, og hovedparten af dem har ikke gjort det.

Noget andet er så, om levnedsmiddelkontrollerne vil være på plads i år 2000. Det kan jeg godt tvivle på, og jeg kender lidt til det. Men samlet mener vi, at offentliggørelsen spiller og vil blive ved med at spille en stor og ordentlig og god rolle i kampen for bedre og rene fødevarer.

Så har jeg lige en enkelt bemærkning til hr. Jørn Jespersen, som jeg ikke kan få øje på, men så kan han jo læse det bagefter: Jeg er meget enig med ham i, at man godt kunne udvide offentliggørelsesresultaterne til også at omfatte pesticider i både danske og udenlandske fødevarer.

Vi kan ikke støtte forslagene til vedtagelse bortset fra det, der er fremsat af regeringspartierne, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og CD.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg gør opmærksom på, at ordføreren for forespørgerne var midt i salen på det tidspunkt, bare så det står rigtigt i forhandlingerne.

Ole M. Nielsen (KRF):

Forespørgslen her fra hr. Jørn Jespersen og hr. Jes Lunde lyder: »Hvad kan ministeren oplyse om de hidtidige erfaringer med offentliggørelse af resultater fra levnedsmiddelkontrollen i såvel statsligt som kommunalt regi og om strategien for den fremtidige anvendelse af offentliggørelse som styringsmiddel i fødevarerpolitikken.«

Jeg må nok indrømme, at der mangler egentlig et svar på, hvilke erfaringer man har med offentliggørelsen af f.eks. mælkeproducenter, om det er noget, man opfatter har nogen positiv effekt.

Så siger ministeren jo i afslutningen af sin redegørelse, at det handler om ensartethed: ensartethed imellem uheld, som der er tale om i de aller-, aller-, aller-, aller-, allerfleste tilfælde, når det drejer sig om celletal i mælk for antibiotikarester, og så bevidst svineri, som der er tale om, når vi snakker om restauranterne.

Men jeg kan godt forstå, at vi er langt fra hinanden, når den konservative ordfører kan bruge udtrykket »at hælde medicin i mælken«. Efter min mening er medicin nu for dyr til at hælde i mælk. Det ville jo også være noget groft svineri, og jeg har aldrig heller hørt om nogen, der gjorde det. Men der er selvfølgelig tale om, at der har været medicinrester i den mælk, man har leveret, hvilket selvfølgelig er helt uforsvarligt. Det er vi helt klar over.

Vi har heller ikke noget imod sanktioner, men vi er generelt betænkelige ved gabestokmetoden. Vi kender den ikke fra andre lovgivningsområder. En mælkeproducent fratages allerede retten til at levere mælk, hvis hans celletal er for høje og det ikke får ende i en fart. En restauratør risikerer at få lukket sin restaurant. Der synes jeg der allerede er ensartethed, men hvad fornøjelse har offentligheden af at få bekendtgjort et navn på en mælkeproducent et halvt år efter, at overtrædelsen er sket? Ja, kun den fornøjelse, at man kan fravælge at drikke mælk, og det er faktisk lidt uhensigtsmæssigt.

Vi kunne måske acceptere en almindelig offentliggørelse af kontrolresultater, der har betydning. Jeg mener, det er korrekt med en offentliggørelse, altså ikke med en udhængning, men at tingene selvfølgelig skal være registreret.

Vi går selvfølgelig også ind for en mærkning af fødevarerne, men som SF's ordfører var inde på, er der mange områder, som vi gør for lidt ved, f.eks. at analysere udenlandsk frugt, grønt og andre produkter for pesticidrester og offentliggøre resultatet eller offentliggøre, som jeg læste for nylig, at der er aflatoksin, altså meget giftig svamp, i jordnødder fra Pakistan, tror jeg. Det ville forbrugerne virkelig have fornøjelse af. I virkeligheden er det jo nok, fordi de ikke har haft pesticider til rådighed, at der er aflatoksin i. Så der var mange måder, man kunne komme længere på, end ved den metode, man nu kører.

Vi tilslutter os selvfølgelig det forslag til vedtagelse, som vi er medforlagsstillere til.

Fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen): Jeg synes, det har været en særdeles spændende debat at følge, specielt hvis man undervejs genkaldte sig debatten for et års tid siden, da Folketinget behandlede det nye forslag til fødevarerlov, hvor det jo var lidt de samme konstellationer, som også tog debatten.

I det år, der nu stort set er gået, siden vi havde den debat, kunne jeg næsten fristes til at sige at man undervejs i momenter kunne ane noget, der sådan lignede et nationalt kompromis. Så er det klart, at ordførerne selvfølgelig skulle markere sig undervejs, men der var faktisk momenter, som lignede et nationalt kompromis. Det synes jeg faktisk vi skal bruge lidt tid på at dyrke i den kommende tid.

Der var nogle enkelte ting, som jeg har lyst til lige at give en kommentar: Der var offentliggørelsen af en situation fra et slagteri – Steff-

Houlberg er også blevet nævnt her fra talerstolen – som er i den situation, at der bliver fundet DT 104, og her bliver det offentliggjort, så alle, der har lyst til det, har haft god mulighed for at registrere det, og så kommer det med på listen efterfølgende, når der er gået nogen tid.

Det synes jeg klart at der er grund til diskutere. Her har det været offentliggjort én gang. Er det nødvendigt, at det efterfølgende kommer med på listen? Det synes jeg bestemt er en relevant diskussion at tage, og den kan også tages, førend vi skal have en eventuel evaluering, når vi kommer frem til sommeren år 2000.

Jeg vil altså gerne sige, at når vi taler om evaluering i sommeren år 2000, så er det, fordi vi gerne vil have noget tid til at gennemgå de her ting og få vores erfaringer, men er der umiddelbart nogle ting, som ligger lige for, ja, så er det jo selvfølgelig snusfornuften, som skal råde.

Jeg er også glad for, at så vidt jeg kunne høre, var alle, måske bortset fra Fremskridtspartiet, enige om, at når der er fare for forbrugerne, sygdomsfremkaldende bakterier og alt muligt andet, så er der ikke nogen diskussion, så er det offentliggørelse her og nu, uanset om der er virksomheder, der kommer frem i rampelyset eller ej. Det var der ikke nogen diskussion fra noget parti i Folketinget om. Jeg synes, det var et meget væsentligt signal, der dér blev givet.

Så har der været en længere diskussion om en landmand, der leverer mælk, som indeholder en for høj restkoncentration af antibiotika, og her er det, jeg måske oplever at kæden hopper lidt af, så jeg bliver nødt til sådan meget direkte at spørge hr. Jørn Jespersen: Hvad er det, det her skal ende med? Jeg oplever hr. Jørn Jespersen være forsvarstaler for, at den landmand ikke skal offentliggøres. Jeg synes selvfølgelig, det er fair nok at have sådan et synspunkt, men så bliver jeg nødt til at spørge: Hvad er det så, vi i realiteten skal offentliggøre?

Altså, jeg mener, at der så kan være en lille forseelse i en af vore forarbejdningsindustrier, hvor man med nøjagtig samme ret kan hævde, at nu bliver det her delt ud på så mange f.eks. leverpostejer, at der her ikke er risiko for nogen forbruger. Og hvad er så relevansen i dét?

Altså det, jeg bliver nødt til at spørge både Venstre og SF om, er, måske sagt sådan – for at bevæge mig lidt væk fra det nationale kompromis – med et lille glimt i øjet: Hvad er det, man vil her?

Jeg oplever lidt, at den måde, der bliver argumenteret på, er at sige, at man gerne vil of-

fentliggøre en hel masse; der er bare to grupper, som ikke må offentliggøres, nemlig primærproducenten og forarbejdningsindustrien.

Det gør man selvfølgelig også af hensyn til Axelborg, det kan jeg godt forstå, det er fair nok, men det er den indgangsvinkel, man går ud fra, det er den måde, der bliver argumenteret på. Der vil jeg gerne henholde mig til den konservative ordfører, som har sagt, at her er der nogle retsprincipper, som er afgørende.

Så for at vende tilbage til udgangspunktet med det nationale kompromis:

Jeg hørte, at hr. Jørn Jespersen undervejs i et helt konkret svar til hr. Erling Christensen sagde: Når vi taler offentliggørelse, så er det ikke bagateller, men grove overtrædelser, vi taler om. Jeg tror, citatet er fair, men ellers må vi jo læse det på et senere tidspunkt.

Jeg vil gerne sige: Hvis det er den holdning, der præger SF i den kommende diskussion, ja, så synes jeg faktisk, vi er meget tæt på hinanden, så mener jeg faktisk, at det måske alt andet lige kun er nogle nuancer undervejs, jeg oplever der er. Jeg håber meget, at jeg dels har forstået det rigtigt, dels har citeret rigtigt.

Der er en anden ting, som jeg også meget gerne vil slå helt fast. Det er, at offentliggørelse af kontrolresultater er et vigtigt instrument, og at også offentliggørelse af kontrolresultater fra enkeltpersoner og enkeltvirksomheder kan være en ordentlig og relevant måde at gøre det på. Jeg nævnede indledningsvis, at når vi snakker frugt og grønt, har vi faktisk set, at det har haft forbedrende momenter i sig. Vi har nu kunnet konstatere, at den måde – som jo er den samme i Veterinær- og Fødevarerinspektariatet – som vi gør det påovre i udvalget for frugt og gartneriprodukter, rent faktisk har betydet, at råd osv. er blevet halveret ude i butikkerne. Så det kan altså godt bruges til noget fornuftigt.

Det er vigtigt for mig at få fastholdt – og her er det så, at der er en afgrundsdyb forskel i holdningen til Københavns levnedsmiddelkontrollen – at det, jeg oplever, der sker her, i bund og grund er en myndighedsansvarsforflygtigelse på en måde, så forbrugeren skal ud at købe det sidste nummer af Politiken for at have en chance for at vide, om der er noget at komme efter. Altså når den nye fødevarerlov kommer til at fungere, så går jeg bestemt ud fra, at der nogle restauranter eller for den sags skyld forretninger, der opfører sig, som vi har set eksempler på, så bliver de lukket, så får in-

gen forbrugere lov til at handle dér, før disse forhold i givet fald er bragt i orden.

Derfor er jeg tilbage til det, jeg sagde indledningsvis: Offentliggørelse af kontrolresultater kan – ordentligt tilrettelagt – være et vigtigt instrument, men det handler først og fremmest om, at vi har nogle levnedsmiddelkontrollerenheder – som så nu bliver til nogle større og mere slagkraftige enheder fra 1. januar 2000 – der bruger de midler og de hjemler, som de har i loven, til at sikre, at tingene er så optimale som overhovedet muligt.

Det får mig til at sige – og det tror jeg egentlig gælder alle partier, som har haft ordet i dag – at vi har et krydsfelt mellem, at vi gerne så hurtigt som muligt vil have nogle informationer bragt frem til borgerne, samtidig med at der er retssikkerhedskrav. Jeg synes, vi skal diskutere åbent og ærligt med hinanden, hvordan vi får håndteret dette krydsfelt. Vi er nogle, som er lidt optaget af, at når det er sådan, at vores kontrolmyndigheder har været ude og har konstateret en overtrædelse, så er der nogle retssikkerhedskrav, som også disse virksomheder har krav på bliver efterlevet. For det er et hårdt middel at bruge, når vi til hele landets befolkning blæser ud, at her er der nogle ting, og så skal vi som myndighed være sikker på, at det, vi har konstateret, også er sandt, og at virksomheden har erkendt dette forhold.

Jeg vil gerne indrømme, at her har vi et krydsfelt, som så kan komme til at være i spændet mellem intentionen om hurtighed og intentionen om retssikkerhed. Hvordan kan vi gøre det bedre? Det tror jeg egentlig jeg oplever at vi alle sammen er optaget af.

Nu vil jeg gerne sige en af de ting, som jeg så også har hørt flere være optaget af både i de partier, som stemmer for regeringspartierne og andre partiers forslag til vedtagelse, og i de partier, som stemmer for det forslag til vedtagelse, der er fremsat af Kristeligt Folkeparti, SF og Venstre, nemlig det, som handler om et overblikbillede.

Her tror jeg vi kan gøre hinanden en tjeneste ved alle sammen også at forfine dette instrument: et overblikbillede over, hvordan det ser ud på nogle helt konkrete områder, og hvordan rykker vi frem? vi kan så også bruge det til, havde jeg nær sagt, at tage spejlet op og sige, at vi altså har en situation i øjeblikket, som er x på et givet område, og vores ambition er at gøre det bedre.

Her kan overblikbillederne netop bruges, og derfor vil jeg meget bede måske ikke mindst SF, men da også Venstre og Kristeligt Folkeparti om at lægge mærke til den sidste pind i regeringens forslag til vedtagelse, hvor der står, at fødevareministeren vil undersøge mulighederne for en offentliggørelsesform, som i højere grad medfører hurtig offentliggørelse og flere sammenfattende resultater. Der er intet i vores forslag, som er tilfældigt, og dermed bestemt heller ikke det sidste punkt.

Jeg vil slutte med at sige, at jeg sammenfattende oplever et meget, meget, meget bredt flertal i Folketinget, måske minus et enkelt parti, Fremskridtspartiet, som er optaget af at sige, at instrumentet med offentliggørelse er noget, der kan bruges i en fremadrettet proces til gavn for forbrugerne og til gavn for de mange virksomheder, som opfører sig ordentligt og anstændigt.

Det, vi skal have fundet ud af, er et krydsfelt, hvor vi sikrer, at det så også sker på en måde, som er til at håndtere for alle parter, og hvor retssikkerhed og alt muligt andet kommer til at gøre sig gældende.

Folketinget har travlt i de kommende uger. Det her er en sag, som vil være på dagsordenen også i de måneder og måske også i de år, der kommer. Jeg synes, at udgangspunktet for en videre fremadrettet debat på baggrund af den debat, vi har haft her i dag, bestemt er til stede.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg har nu to korte bemærkninger. Først til hr. Thorkild B. Fransgaard.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Nu var fødevareministeren så venlig at nævne Fremskridtspartiet som det parti, der var mest imod offentliggørelse af kontrolresultater. Jeg gentager: Fremskridtspartiet er imod, at der opgives navne i enkeltstående tilfælde såsom den landmand, der leverer mælk med antibiotika.

Samtidig sagde jeg, at i grove tilfælde, gentagne tilfælde, forsættelig tilfælde, går vi ind for, at de mennesker bliver nævnt ved navn.

Et spørgsmål til fødevareministeren er – for det var måske det, fødevareministeren ikke var enig med mig i – om fødevareministeren ikke er enig med mig i, at vi i Danmark producerer de reneste og mest sygdomsfri fødevarer i verden under de mest kontrollerede forhold, og at det derfor er paradoksalt, at vi har den debat.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Jeg synes, det var en meget imødekommende besvarelse, vi fik fra fødevareministeren i sidste runde, og jeg hæftede mig da ved, at vi kunne konstatere, at det er ministerens snusfornuft, der har sejret i den diskussion, vi har haft i dag.

Et nationalt kompromis? Jeg ved ikke, for mig giver det sådan nogle mindelser om noget, der ikke holder så forfærdelig længe.

Jeg tror, vi skal finde et andet udtryk for overskriften til det arbejde, som vi vel alle sammen i den kommende tid vil koncentrere os om at prøve at finde en fornuftig løsning på. Det var det, jeg hørte fødevareministeren sige, og den handske er vi fra Venstres side helt parat til at tage op.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg synes også på de fleste strækninger, at det var en imødekommende tale, som ministeren holdt her til sidst, med ganske få undtagelser, som jeg skal vende tilbage til.

Når ministeren lægger op til, at vi muligvis i en fortsat debat om hele strategien omkring offentliggørelse kunne finde hinanden i et bredt flertal, så skal det ikke skorte på velvilje fra vores side i den sammenhæng. Vi synes både, det er rigtigt, at nogle af de eksempler på offentliggørelse, der foregår i dag, ikke er så hensigtsmæssige, og at viljen fra ministerens side til at bruge offentliggørelse på flere områder og i stærkere omfang er blevet tilkendegivet i dag, og det er vi naturligvis glade for.

Det område, hvor vi ikke er blevet enige og ikke engang har nærmet os hinanden i løbet af i dag, er jo spørgsmålet om restaurationer og f.eks. også detailhandelsbutikker som bagere, slagtere osv. Jeg forstår simpelt hen ikke, at ministeren kan sige, at der er tale om myndighedsansvarsforflygtigelse i Københavns levnedsmiddelkontrol, når kendsgerningen er, at det er den levnedsmiddelkontrol, som har brugt flest midler, som har sat mest ind på, og som mest har udnyttet de styringsmidler, der findes til at styre hygiejnen i de her butikker.

Jeg tror simpelt hen, at ministeren skulle studere den indsats, der er blevet gjort, og gå lidt mere i detaljer med det. Så ville han efter min opfattelse få en anden vurdering af situationen.

Jeg forstår også, at når ministeren nu bliver ansvarlig for området, efter at den nye lov er trådt i kraft, så har vi et nærmest bindende løfte om, at flere restauranter med dårlig hygiejne vil

blive lukket. O.k., det må vi så se på til den tid. Jeg håber på, at ministeren er i stand til at leve op til det. Det vil selvfølgelig løse en del af det, hvis det middel bliver styrket. Jeg tror stadig væk, at ministeren vil have behov for at bruge offentliggørelsesredskabet på det her område, både fordi det vil vise sig, at den statslige kontrol heller ikke magter opgaven udelukkende med de styringsmidler, der er til rådighed, og fordi forbrugerne vil kræve, at offentliggørelsen fortsætter. Men den debat får vi givetvis lejlighed til at tage igen ved andre lejligheder. Jeg tror, at den er vigtig at køre videre med.

Så er der spørgsmålet om bagateller, hvor ministeren direkte spurgte mig, hvordan SF's opfattelse skulle forstås. Jamen vi mener faktisk, det er vigtigt for at give forbrugerne den rigtige oplysning, at det er sager af en vis størrelse og omfang og alvorlighed, man offentliggør, for ellers slører man jo billedet.

Når vi har diskuteret Plantedirektoratets offentliggørelse af frugt og grønt, om der er råd osv., så mener vi, at der skal være en eller anden bagatelgrænse for, hvornår en lidt træt asparges fører til offentliggørelse, netop for at give et helhedsbillede af det. Det er egentlig også min opfattelse, at ministeren deler det synspunkt.

Omvendt – hvis man har en fødevarevirksomhed, en stor fødevareproducent, som helt bevidst i sin markedsføring spiller på at lave vildledende markedsføring, så synes vi, der er tale om en bevidst, grov fejl af stor betydning, og at offentliggørelse derfor er langt mere relevant i den sammenhæng.

Så er der diskussionen om forhøjet celletal og penicillin osv. hos den enkelte landmand. Vi har bare det problem, at her virker offentliggørelsen altså for det første meget alvorligt, fordi det er en enkelt person i et lokalområde, der bliver hængt ud, og det synes vi, at vi skal have med i vores overvejelser. Når det så samtidig er sådan, at produktet ikke kan identificeres i butikken og der dermed ikke er et frit valg for forbrugeren, så mener vi også her, at der bør være grænser for, i hvilke situationer man går ind og offentliggør. Der kunne vi godt tænke os, at princippet, der hedder grove, gentagne tilfælde, blev anvendt i større omfang, end det gør i dag. Det håber jeg vi kan diskutere, sådan at vi kombinerer retssikkerheden for det her område med relevante forbrugeroplysninger.

Det har intet at gøre med, som nogle har sagt, at vi ikke ønsker ensartede vilkår for forskellige

producenttyper. Alle skal kunne offentliggøres, men derfor kan vi jo godt diskutere reglerne for offentliggørelse i de enkelte eksempler og finde ud af, hvornår det giver mening.

Jeg er glad for, at der er mange partier, der i dag har givet udtryk for, at man ønsker at bruge offentliggørelsesredskabet yderligere, når det gælder f.eks. pesticidrester og overskridelse af grænseværdierne. Der har også været en vilje til at bruge det i forhold til vildledning. Der har været en god diskussion omkring de sygdomsfremkaldende bakterier, så jeg tror på, at debatten i dag kan medføre, at vi kan finde et bredt flertal for at styrke offentliggørelsesredskabet og måske fjerne nogle af de uheldige eksempler, der har været på offentliggørelse, som ikke giver nogen mening, og som har ramt urimelig hårdt, og på den anden side bruge offentliggørelse i flere tilfælde og langt bredere og i en styrket indsats i forhold til, hvad vi gør i dag.

På baggrund af debatten og på baggrund af ministerens imødekommende svar har vi tænkt os at undlade at stemme til dagsordenen, fordi vi mener, at der trods alt er en åbning og en imødekommelse, og vi håber, at den kan føre til, at vi får en fortsat diskussion om det her, der gør, at vi nærmer os hinanden.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Erling Christensen for en kort bemærkning, som vi vil prøve at se, om vi kan skaffe ørenlyd til.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg synes, det var en fin melding, SF's ordfører kom med her i forlængelse af ministerens indlæg, og når jeg bad om ordet, er det, fordi man tilsyneladende kan opnå et fælles grundlag at føre samtalen videre på. I den forbindelse vil jeg gerne henvise til det brev, vi fik fra Forbrugerrådet, som jeg tidligere har nævnt her i dag, hvor jeg mener, at både retssikkerhedsgrundlaget og forbrugersynspunkterne kunne tilgodeses. Forbrugerrådet finder det jo særdeles relevant at fastholde gennemsigtheden i kontrolsystemet og også at bevare retssikkerhedsgrundlaget, som vi har talt om i dag.

Derfor kunne vi måske i vores videre samtale prøve at kigge på det, som Forbrugerrådet peger på i sit brev, nemlig om det var muligt at

nedsætte perioden for ankefristen. Det har ikke været nævnt her i dag. Jeg vil ikke afvise muligheden, men vi må undersøge, om muligheden er til stede, for så kunne vi både tilgodese retssikkerhedsgrundlaget og forbrugersynspunkterne. Derfor synes jeg, vi skulle prøve at tage den vurdering med også.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 76 af Erling Christensen (S), Lene Espersen (KF), Christian H. Hansen (DF), Annie Lunde Hansen (CD) og Vibeke Peschardt (RV) (se foran) vedtoges med 61 stemmer (S, KF, DF, CD, RV og FP) mod 1 (Børge Klit Johansen (KRF) ved en fejl); 40 (V, SF, EL og KRF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 75 af Jørn Jespersen (SF), Mariann Fischer Boel (V) og Ole M. Nielsen (KRF).

Forslag til vedtagelse nr. V 77 af Keld Albrechtsen (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 216: Forslag til lov om miljøbidrag og godtgørelse i forbindelse med ophugning og skrotning af biler.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 7/4 99).

Sammen med denne sag foretoges:

17) Første behandling af lovforslag nr. L 217: Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Certificering af virksomheder, der sorterer, behandler eller oparbejder affald).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 7/4 99).

Lovforslagene sattes til forhandling.